

Hüküm farkı varsa ;

kural olarak, özel hüküm
genel hükmün uygulanmasına
engel olur.

(lex specialis derogat
legi generali)

Kural olarak malvarlığı hakkı
devredilebilir. İstisnaları
entifa ve sukna (oturma)

Hak

hukuk tarafından
korunan, zorlanması
sahibinin iradesine bağlı
olan menfaatlardır.
Mutlak haklarla karşı
ileri sürülebilir. Zorlanması
uyumcu hak düzeni süzge-
ni tabii topl.

aynı hak - Ege
üzzerindeki mutlak
haklar

Filil iradesi : Akıllarda bulunan
fikirlerin bilimsel bir iradeye dayanması

Beyan iradesi : Hukuki işlem yapan
iradesinin dışarıya muhataba
bildirmek kararı ve istemek

Sonuç iradesi : Belirli bir
hukuki sonucu gerçekleştirme
arzusuna sahip olma

İradenin hukuk alanına
girebilmesi için açıklanması
ihtiyacı vardır. Hukuki işlemin
kararı unsurudur.

①

Borç ilişkisi iki taraf arasında hukuki bağ.
Borçlar hukuku: Kiiler arasında borç ilişkilerini düzenler

Borçlu; edimi yerine getirme borcu altına girer.

Alacaklı; borçlunun borcunu ifa etmesini ister.

Borç türleri

verme (satış, bağışlama, hediye)

Yapma (eser, hizmet, vekâlet)

Yapmama (relâfet, gâzî, gâzî hâli)

Edim Borçlu yerine getirmeli, alacaklı da
tâat edebilir. Borçun **konusudur**.

~ Edimin özellikleri ~

- 1) Hukukun koruması bir menfaat doğur.
- 2) İmkânsız olmamalı.
- 3) Hukuka aykırı olmamalı.
- 4) Özel ahlâk ve ictimâî haklarına aykırı olmamalı.
- 5) Mutlak belirsiz olmaması gerekir. Belirlenebilir
edimler de borçun konusuna dâhil olabilir.

Borçlar hukukunun kaynakları: **Ataşarak** özgürlük ve
insanlık onurunun temel prensiplerini ifade eden her
anayasal norm, borçlar hukukunun temel kaynağıdır. (Fakihîna
ifade, seyyahat, sözleşme hürriyeti, ictimâî hakları vs.)

TBK

Ticaret Kanunu

**Konşulları Trafik
Kanunu**

Ticaretin Korunması

Konşulları ve konşulları
faizi ile ilgili konular

OB Kararnameleri

Halkın Konusu

Örf-adet kuralları

Bilimsel görüşler

② Borç Kaynakları

- ✗ Hukuki işlemlerden → sözleşmeden
 - ✗ Konundan ^(mal) → Haksız fiilden
 - ✗ Kuşkusuz sorumluluk hallerinden
 - ✗ Sebepsiz zenginleşmeden
 - ✗ Vekâletin iş görmeden
- garantisi göre garanti belgesi
- borcun kaynağı doğar.
- Kuşkusuz sorumluluk → haktan yoksun sorumluluk
→ özen sorumluluğu
→ tehlike sorumluluğu

Borçlar hukukunun asli işlevleri

- * Hukuki işlemler kanallarıyla ihtiyacı duyulan mal ve hizmetlerin kişiler arasında serbestçe değişim ve dolaşımına imkan sağlamak
- * 3. kişilerin haksız müdahalelerine karşı, kişilerin mal ve kişi varlıklarını korumak

Borçlar hukukunun ilkeleri

- 1) İrade özgürlüğü ilkesi → sözleşme özgürlüğü ilkesi
→ eşitlik ilkesi
→ Sebepsiz zenginleşme ilkesi
- 2) Nisbilik ilkesi
- 3) Dürüstlük ilkesi
- 4) Kuşkusuz sorumluluk ilkesi
- 5) Üçüncü kişi aleyhine borç kurulmaması ilkesi
- 6) Sözleşmelerde nispetlilik ilkesi (korselliklilik)
- 7) Borcunun yerleşim yerinde ifa ilkesi
- 8) İllilik ilkesi

③

Sözleşme özgürlüğü prensibi borçlar hukukunun en temel prensibidir. Anayasada özgürlük prensibi.

Sözleşme kurup kurmama, mukatabını belirleme, içeriğini ve devamını belirleme özgürlüğüdür.

Temel sınırları TBT 27. madde. 7 başlıktır. ✓

- ① Kanunun emrettiği düzenlemelere aykırılık
- ② Kamu düzenine aykırılık
- ③ Sahsiyet haklarına aykırılık
- ④ Ahlakla aykırılık
- ⑤ Sebip sorumluluğu
- ⑥ İmkansızlık
- ⑦ Sözleşme yapma sorumluluğu

Kapsamı

- * Sözleşme yapma yapmama
- * Sözleşmenin kısıtlı tarafını seçme
- * Sözleşmenin konusunu ve içeriğini belirleme
- * Sözleşmeyi değiştirme ve tamamen ortadan kaldırma
- * Sözleşmenin setli ve serli

Dürüstlük ilkesi Alacaklı alacağını talep ederken, borçlu da borcunu ifa ederken makul, orta zekada, doğru ve dürüst biri gibi hareket etmeli. Hakları iyi niyetle koronulur, dürüstlikle kullanılır.

* Bu alanlarda kullanılır; *

- * Sözleşme süreci yürütme (culpa in contrahendo)
- * Sözleşmenin kurulması, tamamlanması ve yorumlanması
- * Sözleşmenin değiştirilmesine uyulmaması
- * Sözleşmenin sona erdirilmesinde

④

Borcun ilişkisinin niteliği ilkesi Borcun ilişkisinin, sadece o ilişkinin tarafı arasında hüküm ve sonuç doğurmadır. örn: alacak hakkı

İstisnalar

- * Tom üçüncü kişi yararına söz
- * Gizli hakların talep sıratına sarih edilmesi
- * Üçüncü kişiler konuyu aktifli sebebiyle
- * Sahsi edim niteliği taşımayan boruların,
- * Üçüncü kişiler tarafından ifa edilmesi
- * Halefiyet durumu (örn. sigortalılık)

Borcu ifa, ibra, yenileme, tahsil, alacaklı ve borcu sıfatlarının birleşmesi, ifanın sonradan kusursuz olarak imkansız hale gelmesi ve zaman aşımı gibi sebeplerle Sona erer.

Borcun ilişkisi bozma, ortadan kaldırma söz, taraflardan birinin ölmesi, ajant etme gücünü kaybetmesi, iflas etmesi, öngörülen sürenin gelmesi, fesih, dönme, geri alma, iptal ve bütün bireysel boruların ifa edilmesiyle sona erer.

Edimin sınıflandırılması ⇒

- + Anı edim
- + Sahsi edim (dünle sona erer)
- + Maddi edim (mirasçılara geçer)
- + Bilgisirebilir edim
- + Bilgisiremeyen edim
- + Olumsuz edim (verme, yapma)
- + Olumlu edim (yapma)
- + Sürekli edim (sözleşme süresince)
- + Borçluluk edim (tedarikler)

⑤

Nitelikleme göre edimler =>

+ Para Borcu: Aksi kararlaştırılmamışsa, borcun vade zamanındaki alacaklının yerleşim yerinde ifa edilir. (göstürülecek bors da denir)

+ Para Borcu: Sözleşmeye konu olan edimden bir tarafta daha yok. Aksi kararlaştırılmamışsa, sözleşme kurulduğu sırada para varsa orada edilir.

+ Cins Borcu: Cins tebel olamaz (Genus non perit) Yerine konulabilir. Borcu doğurduğu borcunun yerleşim yerinde ifa edilir. İmkansızlık yoktur.

Borcun ilzâmından doğan haklar

Asli haklar

Alacak hakları

Feri haklar (bağıli) (yan)

→ Asıl alacağı genişleten ferî haklar
(Fahiş ceza kabulü, gecikme zammı, gecikme tazminatı)

→ Asıl alacağı güvence altına alan ferî haklar
(kefalet, rehin)

Tali haklar

→ Yenilik doğuran kurucu → değiştirici → baka
Defiler

→ (Haklar fiilden veya borca opünilikten doğar)

! Borcun ilzâmına kural olarak "Sınırlı mal varlığı ile sorumluluk" vardır. İstisna "Sınırlı sorumluluk", amirlik ile sınırlı s. (kefil) & mal ile sınırlı s. (rehin)

⑥

Kurucu Zenlik Daguran Haklar	Değiştirici Zenlik Daguran Haklar	Bazucu Zenlik Daguran Haklar
• Kabul beyanı • Alın, dın ve geri alın hakları • Vasiyetname • Gocugun tanınması • Babalık kararı • Temsiki atama • Vakıf kurma • Aklıda kalan işleme onay verme	• Secimlik boruta • Secim hakkı • Borulu temer- rüdünde konunun abedtiye tanıdığı hakların secimi • Ayıplı ifa halide konunun abedtiye tanıdığı hakların s.	• Mirasın reddi • Soybağının reddi • Bosanma • Evliliğin iptali • Sözleşmenin iptali • Sözleşmeden dönme • Sözleşmenin feshi • İstifa veya atıl • Takas • Tanımanın iptali

• Anlatım dase iddia kullanılabılır.

Zenlik Daguran Hakların Özellikleri

- Tek taraflı ve ulasma gerektirir irade beyanı seklinde kullanılırlar. İstisnası; vasiyetnamenin ulasma gerektirir. Bazı haklar da ancak dava yoluyla kullanılabılır.
- Kullanılması kural olarak zorla bağli tutulmaz.
- Kullanmaları süreye tabi ise bu hak dikkatli süreden
- Usulüne uygun kullanılmadıkla sana ererler. Karşı tarafın rızası olmadıkca geri alınmazlar.

Borçlunun Savunma Yolları

②

İTİRAZ

- ✗ Borçlunun borcun hiç durmadığına veya orantı mercut olmadığına dair savunmasıdır.
- ✗ Ben daha dayanır.
- ✗ Varlığını herkes ileri sürebilir.
- ✗ Hakim ne'sen dikkate alır.

DEF'İ

- ✗ Borçlunun, ödemeden kaçınmasına ilişkin veren özel bir sebebin varlığına dair savunma.
- ✗ İspat edilmelidir.
- ✗ Ben hakta dayanır.
- ✗ Sadece hak sahibini ileri sürebilir.
- ✗ Hakim ne'sen dikkate almaz.

Borç ilişkilerinden doğan yükümlülükler

Edim Yükümleri

- 1) Astı edim
yükümü (tarafın anlaşmazca sözleşme doğrultusunda sağladığıdır.)

2) Yan edim yükümü

(Korundan, sözleşmeden doğan yükümlülükten doğabilir)

Astı edim yükümü için gereği gibi ifa edilmesine karşın eden Alacaklı tarafından dava edilebilir.

Yan Yükümler

- 1) İfaya yardımcı yan yükümler

2) Koruma yükümleri

(ihlal edilmesi halinde tazminat)

Tali Yükümler

(TAMİNAT)

⑧

TAM BORÇ

- ✓ Talep yetkisi verir
- ✓ Dava yetkisi verir
- ✓ İcra yetkisi verir

EKSİK BORÇ

- ✓ Talep yetkisi verir
- ✗ Dava yetkisi vermez.
- ✗ İcra yetkisi vermez.

Eksik Borç Türleri (reben)

Doğrudan eksik borçlar ⇒ Kumar ve bahisten doğan, eulenne sınırlılığından doğan, ahkbi peşavlerin ifasından doğan, nizanın bozulması halinde kararlaştırılan cayma tazminatı, haksız zilyedin edüp almayacağı diğer masraflar.

Sonradan eksik borç den ⇒ Zamanasızına uğramış borç, konordato anılması dışında kalan b. (defi)

Eksik Borçların ifası

- Horta ile edemiş dış bile geçerlidir, geri alınmaz.
- Bağışlama niteliği taşınmaz.
- Sebepsiz zenginleşme testli etmez.

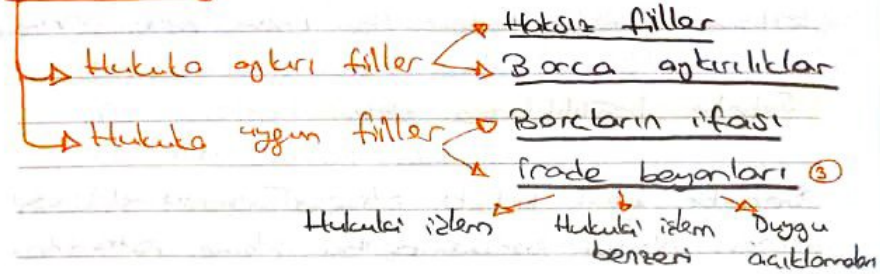
Ödemezik defi şartları

- ① Karşılıklı boru yükleyen sözleşmelerde olabilir.
- ② Öncelikle ifa yetkisi altında bulunan, bu hakki kullanamaz.
- ③ Alacaklar karşılıklı muaccel olmalıdır.
- ④ İfa talebinde bulunan taraf, kendi edimini ifa etmemiş veya ifa etmemiş olmalıdır.
- ⑤ Borç imkansızlaşmamış olmalıdır.
- ⑥ Sözleşmede aralarında değişim ilişkisi bulunan borçlar olmalı.

9

Hukuki day: Hukuk düzeninin sonuc bağladığı daylar

Hukuki fiil: Hukuki sonuc bağlanmış insan fiilleridir

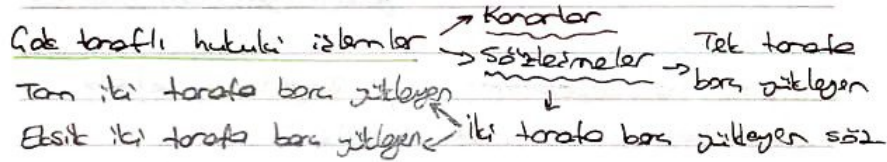
Hukuki işlem benzeri fiiller ⇒ Hukuk düzeni,

kisinin beyanına, bu yönde arzusu olup olmadığına bakmaksızın sonuc bağlanmaktadır. Örn. temerrüt ihtarı

Hukuki işlem ⇒ Bir veya birden çok kişinin hukuki sonuc doğurmaya yönelmiş irade beyanlarıdır. Kişinin beyanı ve arzusu doğrultusunda sonuc bağlanır.

Hukuki işlem Türleri

Taraf sayısına göre → Tek taraflı hukuki işlemler

Malvarlığına etkisine göre → (Fahi, lütfi, baki)

- **Borçlandırıcı işlem** (taahhüt işlemleri) Bir hakla doğrudan etkide bulunmayan, sadece malvarlığının pasifini oluşturan işlemlerdir. Yani kişiyi borca altına sokar
- **Tasarruf işlemleri** ⇒ Bir hakla doğrudan etkide eden, doğuran, devreden veya sona erdiren yani malvarlığının aktifini oluşturan işlemler. Örn: teslim, tescil, devir vb.
- **Kazandırıcı işlem** ⇒ Aktif arttır veya pasif azaltır

②

Sonus dogruduklan amana göre

- Saglancanasi hukuki islemler (satis, kira, ev, bagis vs)
- Olime bagli tasarruflar (miras satis, vasiyetname)

Sebebe bagliliklarına göre

Sebebe bagli hukuki islem → Taahhit isleminin gecerli olmasi durumunda, bu isleme istinaden yapilan tasarruf isleminin de gecerli olmasidir. Alacak dava ihtilak davasidir.

Sebebe bagli olmayan hukuki islem → Taahhit isleminin gecerli olmasinin, bu isleme istinaden yapilan tasarruf isleminin gecerli olmasina engel olmaması halidir. Alacak dava sebebsiz zenginledir.

Kazandırma amacına göre yapılan işlemler, malvarlığı artış olma amacı ile yapılan tasarruflar, hukuki işlem ile yapılan kazandırmalar tasarruf ve sebepleri var

Hukuki işlemlerde sebep gecerli yönünden önemlidir.

Kazandırma Sebepleri

- İfa sebebi
- Alacak sebebi
- Teminat sebebi
- Karın sebebi

* Borçlandırıcı işlem, tasarruf isleminin temel sebebi dır. Tasarruf işlemi, borçlandırıcı islemin ifasını amaçlar. *

TAK 18

* Sebebi içermese de "bara tanınması" geçerlidir (sagun bara tanınması)

⑫ Genel işlem koşullarının yapısal denetimi

1) Yürürlük (uygulama) denetimi 3 sort parçadır.

• Genel işlem koşullarını düzenleyen taraf, sözleşme yapıldığı sırada karşı tarafa koşullar hakkında bilgi vermelidir.

• Bu koşulları öğrenme onayı sağmalı

• Karşı taraf bu koşulları kabul etmiş olmalı

bu şartlara
uyulmadığı
talihrde g.i.k
yazılmamış
sağılır, yok
hiçkimin dedir.

2) İçerik denetimi Doğruluğa adını almamalı.

3) Sorun denetimi Açık, anlaşılır olmalı. Birde soru
anlama geliyorsa karşı taraf lehine yorumlanır.

* Yürürlük denetiminin yaptırımı → yazılmamış yazılmadı

* İçerik denetiminin yaptırımı → kesin hükümsüzlük

* Sorun yapıla denetleme işidir → Genel işlem
koşullarında yer alan bir hüküm, açık ve
anlaşılır değilse, düzenleyenin aleyhine ve karşı
tarafın lehine yorumlanır.

⚠ Sözleşmeyi düzenleyen taraf yazılmamış
sağılan koşullar olmasaydı, sözleşmeyi
yapmayacak olduğunu ileri sürmez.

① SÖZLEŞMENİN KURULMASI

tarafkların iradesi + karşılıklı uygun + beyan

1 En az iki taraf olmalı. 2 İki dñeri itirazi kabul

2 Tarafların irade beyanları sözleşmenin objektif (tip ve tür) ve subjektif (içerik), noktaları açısından birbirine uygun olmalıdır.

2 Sözleşmenin sebebi üzerinde de uygun olmalı

2 Sözleşmenin içeriği ve esaslı noktaları belirli veya belirlenebilir olmalıdır.

* olmasa olmaz şart - condicio sine qua non - Sözleşmenin esaslı noktaları konusunda yapılan tanımında yer alan zorunlu noktalar.

Sözleşmenin ön noktaları tarafların üzerinde konuşmadıkları noktalar. Konu, imzaya, ifa, geri ve zanonı, faiz gibi.

Tayit mektubu 8 gün içinde itirazda bulunulmazsa, kabul edilmiş sayılır. İspat vasıtasıdır.

* Somut dañın özelliklerine göre veya iñon niteliği gereği muhataptan kabul için beyanda bulunması beklenmiyorsa, somut, geri uygun bir süre içinde dñerisi reddetmemek kabul beyanı gibi somut dañın

(11)

Kısmi Sözcüğe izin verilen diğer haklar

(İstisna hakları serh yoluyla sözleşme ile sınırlandırılabilir)

- 1) Taahhüt sözleşmesi yapıldı sözleşmesinde alıcının hakları
- 2) Sözleşmeden doğan genel (zıfı) hakkı. (kısıtlı)
- 3) Alın (istisna) hakkı
- 4) Genel (zıfı) hakkı
- 5) Arsa pa'ı koruyucu inşaat sözleşmesi doğan haklar
- 6) Kiraçının alacak hakkı (serh varsa, genel malik sözleşmesi bitmeden önce sona erdirmeye)
- 7) Bağışlayanın daimi koşullu bağışlarında, bağışlayanın hakkı (TBK 232)
- 8) Taahhüt rehinde sonraki sırada yer alan rehlini alacaklarının koşullu derecede geçime hakkı
- 9) Paylaşmalı mal ayrılığında, evliliğin iptali veya boşanma durumunda, eşit olarak paylaşma konusu olan aile konutunda kalma hakkı
- 10) Üst hakkı sona erdiğinde, üst hakkı sahibine atılması kararlaştırılan bedele ilişkin onaylamadan doğan haklar

elektronik, su, doğalgaz, telefon aboneliği vs.

Katılımlı Sözleşme Sözleşme konusunun tamamı veya bir kısmı daha önce belirlenmiştir. Gözönüne alınmadığından sözleşmenin bir tarafı için iki ihtimal vardır ① Ya şartlar kabul edilecek

② Ya da sözleşme yapılmakla veyahut

Genel İhtisna Koşulları İçeren Sözleşme Sözleşmenin kurulmasından önce, tek taraflı olarak, benzer sözleşmelerde de kullanılmak üzere hazırlanmış ve karşı tarafın müzakeresi etmesine imkan tanımadan imzalanmalıdır.

(14)

Açık irade beyanı → iradenin ne olduğu, yorumu ihtiyas duyulmadan doğrudan doğruya beyandan anlaşılmalıdır.

Örtülü irade beyanı → iradenin açıkça kurulduğu ancak yorum yoluyla anlaşılıyorsa. Kontrat verisi davanın (factum concludens)

TB2. ismatlanmamış bir şeyin gönderilmesi

öhen sayılmaz. Gönderilen şey için haksız fiil, sebepsiz zenginleşme sorumluluğu öhen. Ancak gönderene o şeyi kabul ettiğini açıkça beyan etmesi, yani bir öhen sayılır. Gönderenin kabul etmediyle sözleşme kurulur.

irade faaliyeti veya etkinliği → irade mevcut olmakla birlikte bunu beyan arzusu olmadan yapılan bazı davranışlar, irade beyanı gibi hüküm doğurur.

Korsilikli rıza beyanlarının birbirlerine uygunluğu

Tarafların sözleşme ile bağlanma iradelerinin varlığı gerekir. Bütün unsurlar üzerinde uyum.

* İkinci derecedeki noktalar üzerinde durulmaması → zedelet hüküm kaideleri uygulanır ya da kabul.

* İkinci derecedeki noktaların görüşünü sonra ya birakılmaz → hüküm uyumsuzluğu karara bağlar.

→ Tarafların ortak ve gerçek iradeleri esas alınır.

⑤

Önerinin Bağlayıcılığı Belirli bir süre bağlayıcıdır. Sürenin geçmesinden sonra öneride bulunan öneriyle bağlı değildir. Süre dolmadan → önerinin geri alınması mümkün. Süresi içinde muhataptan gelen kabul beyanı ile sözleşme kurulur.

* Süresi öneride bulunan, kendisi tayin edebilir. Etmen'e de buna göre belirlenir =
süresi öneri → hazır olanlar arasında
→ hazır olmayanlar arasında

ÖNERİ = sözleşme yapma teklifi niteliğindedir. Öneren öneriyle bağlama niyetinde olmalıdır.

* Süre geçtikten sonra gelen cevap yeni öneri niteliğindedir.

Hazır olanlar arasında öneri hemen kabul edilmezse, öneri bağlayıcılığını yitirir. Kabul beyanıyla sözleşme kurulur.

Hazır olmayanlar arasında muhatap öneriye hemen cevap verebilecek durumda değilse, öneren önerinin alınması ve muhatabın kabul bir süre düşünmesi ve uygun şekilde cevap göndermesi halinde, öneriyle bağlıdır. Cevap geç ulaşmışsa, bildirilmeli. Aksi halde sözleşme kurulmuş sayılır. Kabul haberinin gönderildiği andan itibaren sözleşme kurulmuş olur.

KABUL öneriyi onaylar niteliğinde olmalıdır. Sözleşme kurulmuş dur.

(16)

Öneni ve Kabulün Geri Alınması

Önenin geri alındığı açıklaması =

- * Önenin ulaşmadan önce veya aynı anda ulaşırsa veya
 - * Öneniden sonra ulaşır ama karşı taraf öneni öğrenmeden önce geri alındığını öğrenirse
- } Öneni yapılmamış sayılır.

↳ Aynı şekilde kabul de geri alınabilir. (Tbk 10)

* Bağlamada, bağış önenisi, muhatapın kabulüne kadar geri alınabilir.

İlan yoluyla ödül vermenin hukuki niteliği
Bir sonucu gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

→ "Ödül hak korandıkça sonuç gerçekleştirilmez kabul"

→ Kimse ödüle hak korandıktan, bu sözden cayılabılır.

→ Doğruluk kuralına uygun olarak yapılan giderleri ödemek zorundadır. (vergi ödülü vermenin karşılığı)

→ Ödüllü yarışma vadi umuma yapılmış önenidir.

↳ Yarışmaya başvuru da Kabul anlamına gelir.

(17)

Sebebi gıstetilmemiş borc tanınması (itirarı) Geceri!

Bağıtlama sebebiyle yapılan borc itirarı, ahlî yazılı sebebe tabidir (TİB 288)

Sebebi gıstetilmemiş olsa bile itirarı geçerlidir.

İtirarda bulunan, borcunu ifa ile yükümlüdür.

Önsözleşme (sözleşme yapma vadedi)

İlkde taraflar arasında veya üçüncü kişiyle borc sözleşmesinin yapılacağı vadedini içeren sözleşmeler geçerlidir. Borc söz. yapma vadedi içeren önsözleşmelerin kendisi de borc sözleşmesidir.

Gercekte sözleşme: Gelecekte kurulacak sözleşmelerin hükümlerini önceden düzenleyen sözleşmelerdir. Sözleşme kurma borcu yüklenmez. (önsözleşmeden farklı)

Önsözleşme birilendirici bir işleme ilişkin değildir. Tasarruf işlemine ilişkin önsöz. olmaz.

Önsözleşme ahlî sözleşmenin şekline tabidir.

Önsözleşme taraflara ahlî söz. yapma borcu yükler.

(11)

Sözleşmenin Gecerililik Koşulları

Bütün (kurucu ve tamamlayıcı) unsurları tam olarak sözleşmenin hükümlerini doğurması, sakatlığının bulunmaması, geçerlilik koşullarının varlığına bağlıdır. Bunlar;

- Tarafların fiil ehliyetine sahip olması
- Söz. konusunun hukuka aykırı olmaması
- Söz. ahlaka aykırı olmaması
- Konusunun imkâna sahip olması
- Geçerlilik şekli varsa buna uyulmuş olması
- Sözleşmenin muvazaaatı olmaması
- İrade beyanlarının sakat olmaması
(yanılma, aldatma, korkutma sebebiyle)
- Azırlı görülen hallerin bulunmaması

+ Tasarrut işlemlerinde, tasarrut jetkisi de olmalı.
(belirli bir hakka dayanarak etki yapma yetisi)
B- jetkisi hak sahibine aittir kural olarak.

Gecersizlik
halleri

→ bütün hali (bütün hükümsüzlük)

→ iptal edilebilirlik

(19)

BUTLAN (kötü hükümsellik)

Sebebinin batıl olması. Batılan bir kesin dard hükümsüz olmalıdır. Nisbatı dan her iki tarafından her zaman ibn' sınırlan. Hüküm olan dikkate alın.

Batılan sebepleri

- ✧ Sözleşmeyi yapının ajit etme gücüne sahip olmaması
- ✧ Konunun hukukî ajitör olması
- ✧ Söz ahlakî ajitör olması
Konunun batılan itibaren ve objektif dard etkilerde olması
- ✧ Gereklî sabit kabulüne uyulmaması olması
- ✧ Sözleşmenin muvazaa olması
(amaç uygun sınırlama yöntemi) - teledüğüle netleştirilen -)

Kısmî batılan → Söz. hükümlerinden sadece bir kısmı batılan sebebine ilişkinse, sadece bu kısım geçersiz dur.

* İfa edilmi? otomatik sözleşmenin geçerliliği ibn' sınırlamaz.

* Ar. sözleşmenin bir hükümlerinin geçerliliği, sözleşmenin tümüne geçerli olmaz.

* Tüketicî sözleşmelerinde hukukî bir sığın varlığı halinde, diğer hükümler geçerliliğini korur.

* Tazminat satır sözleşmeleri, arsa pağı koruyucu inşaat ve bapırlama sözleşmelerinde de duruma göre sıklıkla ajitörün ibn' sınırlanması, hatta kötüye kullanılması niteliğinde olabilir.

20

İptal Edilebilirlik Korunan taraf bu haktan kullanılmayla, sözleşme kesin olarak hüküm-üz hale gelir.

İrade bozukluklarında $\Rightarrow$ söz. bağlan-
ılabaren iki taraf için de hüküm doğmaz.
Akıbeti outside, iradesi satılanın terasına
biratlıdır (koru taraf sözleşme bağı)
iradesi satılan taraf hile, yalan, korkutma
vb ortadan kalktıktan itibaren 1 yıl içinde
koru tarafa gösterdiği bir beyanla sözleşmeyi
iptal edip, bağlanı olan mevcut olan hüküm-üz-
lüğü kesin hale getirebilir.

Azırı yararlanmada da, koru sını-
rına uyanan taraf ya sözleşme bağı
kale edimler oranında orantısızlığın giderilmesini
isteyebilir ya da sözleşmeyi iptal edebilir.

Fil Ehliyeti Bir bireyin kendi davranışlarıyla
hukuki sonuç doğurabilmesi yetisidir.

* Hukuki işlem + Hak sahibi + Bors etme
yapabilir + olabilir + erebilir

Fil Ehliyeti için Aranılan Koşullar

- Ağırlık etme gücüne sahip olmak (temyiz kudreti)
 - Ergen (reşit) olmak
 - Kuvvetli olmamak
- gerekir
(tan ehliyeti)

①

- Ağırlık etme gücü bulunmayanların yaptıkları hukuki işlemler geçersizdir (birey tarafı iyi niyetli olsa bile). Hükümsüzdür, batıldır.
- Hukuki işlemleri yasal temsilci yapar (vel-i vasi)
- Yasal temsilci onun adına kefil damaz, vaktif g kuramaz, şerhli bağışlarda bulunamaz.
- Küçükler ve kısıtlılar kendilerini birci altına sokmayan ve hak kaybına uğratmayan hukuki işlemleri tek başına yapabilirler. Aksi halde yasal temsilcilerinin ortak onayı (imzası) gerek.
- Küçüğüün erşin olması veya kısıtlının kısıtlılığının kalkması ile işlemler kendiliğinden geçerli hale gelmez.
- Kendisine yasal danışman, malvarlığını yönetmek için atanmışsa, malvarlığını yönetme yetkisi kalır ama malvarlığının gelirlerinde tavanı etme hakkı saklı kalır.

Sözleşme yapma serbestisi Taraflar kural olarak sözleşme yapıp yapmamakta, söz yapacakları birşeyi seçmekte serbesttirler. Sözleşmenin içeriğini de serbestçe belirleyebilirler. Bunun enki; sözleşme konusu konunun emredici hükümlerine, kamu düzenine- ahlakla haklarına ve ahlaka aykırı olmaz. Yoksa hükümsüzdür olur. Batıldır.

(22)

Emredici hukuk kaidesi Uyulması zorludur.
Buna aykırı sözleşme yapılmaz. Borçlar
konusundaki kuralları ağırlıklı emredici olup,
yetek hukuk kaidesidir.

**Yetek hukuk
kaidesi**

tanınmış sözleşmedeki düzenleme
hükümler = yapılmamış boşlukları doldurur.

yanlışlığı açıklanan iradelerin, belirtilmeyen
hükümler = araların doldurulmasıdır.

Konu düzeni Toplumun menfaatinin koruyucu hükümlerle

Kişilik hakkı Bir insanın hayatı, sağlığı,

vücut bütünlüğü, zorunlu ve hayatiyeti, özgürlüğü,
örümcesim, sosyal ve mesleki itibarı gibi para
ile ölçülmeyen meneni varlıkları üzerindeki
haklarının bütünüdür.

• Kişilik haklarına aykırı sözleşmeler geçersizdir.

• Tmk 23 I. Kişiyi şıba şıbağa bağı hakları,
hukuki düzenleme konusundadır.

↳ TBK 27 uyarınca da hükümdür.

Ahlaka aykırılık Toplumda zamanla yerleşen
ve yazarımlar tarafından uyulması zorunlu görülen
kuralları ahlak kurallarıdır. Tespit edilince;
o toplumda yaygın + normal zekali + düzgün + aklı başında
kişilerin ahlak anlayışı esas alınır. Ahlaka aykırı
sözleşmeler geçersizdir.

(sadece edim olarak değil)

23) * Sözleşmenin gayesi bakımından ahlaka aykırılığın da bahsedebilmek için, bu gayenin her iki tarafca da güdülmesi gerekir.

* TBK 81/c. Hukuka ve ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleştirilmesi amacıyla verilen şeyler geri istenemezler.

Objektif imkansızlık Edimin sadece baki için değil, herbas için imkansız olması demektir. Taahhüt edilen edimlerin, sözleşmenin kurulmasından sonra imkansız hale gelmesi de sözleşmeyi geçersiz hale getirmez.

Taraflardan biri sözleşme öncesi imkansız edimi biliyor veya bilmesi gerekiyorduyorsa, sözleşmenin geçerliliğine güvenden doğan olumsuz zarardan sorumlu olur.

İrade bozuklukları → İradenin oluşumunda sakatlık
(sakle görülmez, hile, korkutma)
↓
İradenin açıklanmasında sakatlık (kayın hatası)

(21)

YANILMA (HATA)

Açıklamada yanılma (beyan hatası) → istenmeden gerçek iradesini farklı olarak açıklamasıdır.
Taraflardan birinin.

sözleşmenin niteliğinde veya
sözleşmenin konusunda veya
diğer taraflar hakkında veya
edimin miktarında } yanılmalıdır.

- Zorut hesap yanlışlığı sözleşmenin geçerliliğini etkilemez. Bunların düzeltilmesiyle yetkinilir.
(beyanda bulunan iradesini bilir veya bilmesi gerektiğindendir)

Saikte yanılma → Saik, bir kimseyi belli bir sözleşmeyi yapmaya iten sebeplardır.
Kural olarak esaslı yanılma sayılmaz.

Esas yanılma sayılabilmesi için

(subjektif kaul)

- Yanılan, yanlış olduğunu bilseydi sözleşmeyi yapmayacaktı dmalıdır.
- Yanılığa ilişkin husus irâ ilişkilerinde geçerli dürüstlük kurallarına göre iptal için yeterli bir sebep olmalıdır (objektif kaul)
- Yanılan hangi saikle sözleşmeyi yaptığıın karşı tarafa bilmesi veya bilenebilir olması gerekir.

25

- * Karşı taraf, sözleşmenin, yanılanın gerçek iradesi göre kurulmasına razı olduğunu bildirdiği takdirde, artık yanılanın buna rağmen sözleşmeyi iptal etmesi dürüstlükla bağdaşmaz.
- * Hakkaniyetin gerektirdiği oranda, öncelikle ifadan beklenen yararları akmamak kaydıyla, durumun zararlı olan miktarda bir teminata dahi hitmedilebilir. (TİSK 35/II)

ALDATMA (HİLE)

- Taraflardan birinin karşı tarafın veya üçüncü bir kişinin karşı davranışını neticesinde sayıta yönmesi.
- Aldatma hükümlerine göre sözleşmeyi iptal edebilmek için, aldatılanın aldatmanın etkisiyle sözleşmeyi hiç yapmayacağından yapmış veya bu şekilde yapmış olma hareketi.
- Aldatmanın esaslı olması gerekir.
- Yanılan taraf sözleşmeyi iptal edebilir.
- Üçüncü kişi aldatmışsa, sözleşmenin iptali için ancak karşı tarafın da bu sırada aldatmayı bilmesi veya bilebilecek olması hali ananın aksi halde o üçüncü kiiden teminat talep edebilir (haber fiil)
- Aldatılanın sözleşmeyi onaması veya serası içinde iptal hakkını kullanmayarak onaması, teminat hakkını ortadan kaldırmaz.
(karşı tarafın sorumluluğu - culpa in contrahendo - üçüncü kişinin sorumluluğu - kusur fiil sorumluluğu)
- + sorumluluğu olumsuz zararı kapsar.

(26)

KORKUTMA (IKRAH)

- Taraflardan birinde diğer tarafın veya 2. bir kişinin hukuka aykırı olarak bir korku yaratmasıdır. Korkutulan taraf, sözleşmeyi iptal edebilir - üçüncü kişinin korkutulmasında karşı taraf bunu bilse veya bilebilecek - olsa bile -
- Korkutulan taraf, tazminat talep edebilir
- 3. kişi → haksız fiil sorumluluğu.
- Korkutuların sözleşmeyi onaması veya onama sayılması, tazminat hakkını ortadan kaldırmaz.
- + Sorumluluk, dünkü zararı kapsar.

MUVAZA'A (DANİŞIKLI İZ)

mutlak
nispi

İki tarafın iradesi ile bayrakları arasında ibnerek meydana getirilen uyumsuzluktur.

mutlak muvazaa → sadece görünüşte izlenim, arkasında saklı gizli bir izlenim yoktur.

Nispi muvazaa → Gerçek iradeyi izlenim gizlenmek için, görünüşte bir izlenim yaratma durumu.

↓ Görünüşteki izlenim muvazaa değildir. Gerçek hükümlerdir, sonuç doğurmaz.

↑ Gizli izlenim, gerçek şartlarını taşıyorsa, geçerlidir.

1. Muvazaa iddia eden biru ispatla yükümlü. Taraflar varili bilgi ile ispatlandı sonunda üçüncü kişiler her türlü delille ispat edebilir (bedelde muvazaa)

27

ASIRI YARARLANMA (GABIN)

(objektif
tesül)

Faktor

- ① Edimler arasında açık bir orantısızlık...
- ② Bir tarafta zor durumda kalma, deneyimsizlik veya disüksesizlik hallerinden birinin bulunması (subjektif tesül)
- ③ Diğer tarafın bu durumu bilerek ve hatta bu durumdan yararlama amacıyla hareket etmiş olması (subjektif tesül)

✓ Sözleşmenin akıbeti altında, Tarafın tercihi ✓

! Asiri yararlanma sebebiyle zarar yiyen kişi =

✓ Sözleşmeyi iptal edebilir. (hiçbirşey dur)

✓ Sözleşmeye bağlı olarak, orantısızlığın giderilmesini isteyebilir. Degratörün ya da diğer tarafın (kayıp iptal + sözleşme koşullarının doldurulması)

{ Zorla geçen, durumu öğrenen ya da oradan kalktığı takdirde 4 yıl, herhalde sözleşmenin kurulmasından itibaren 5 yıl içinde bu haklardan birini kullanabilir. }

Asiri yararlanmaya sebep olan =

✓ Defi yoluyla borcuna ifaden her zaman borcunadır.

✓ dünde zararın giderilmesini isteyebilir

28

SÖZLEŞME ELEMLERİ ŞEKLİ

Şekil → Bir inşaatı göstermek için kullanılan ^{arac ya da} biçim.

- * Şekil özgeçerliliği kuralı, şekil mecburiyeti istisnadır.
- * Kanunda öngörülen şekilde yapılmayan sözleşmeler geçersizdir.
- * Kanunla yazılı şekle tabi tutulmuş sözleşmelerde değişiklik yapmak da yazılı şekle tabidir.
- * Feni tasarımlar, ikinci derecedeki notatlar, evli sözleşmelerin şekline tabi değildirler.

Araçlara göre şekil → Geçerlilik şekli (reşen)
→ ispat şekli

- * Başlıklar kanununda öngörülen geçerlilik şekilleri → Adi Yazılı Şekil
→ Rasmi Şekil

Adi Yazılı Şekil Yazılı bir metnin, onunla birleştirmek isteyenler tarafından imzalanmasıdır.

Metin → Taraflar, metnin içeriğine ilişkin olarak belirsizlik ve birbirlerine uygun inşaatların belirlenmesi mümkündür. Kanun, nerede, ne ile, hangi dille yazıldığı önemli değildir.

İmza → Kural olarak el yazısı. Ad + soyad. Metnin varlığına işaret eden el işareti, mühür, parmak izi (Notariyel işlemde mühür + parmak). ^{2-imza ✓} Görmeye yetkili olan talebyle imzabanda şahit olur.

(29)

Adi genel sıklıkla tabii hukuki ilimlerden bazıları =

- Alacak davası - Önalım (sufa) sözleşmesi
- Tasarrufla ilişkin bağlama vada (= sözleşmesi)
- Tasarrufla ilişkin viralet sözleşmesi
- Kefalet sözleşmesi
- Taksitle satış sözleşmesi
- Finansal kiralama, faktoring, finansman sözleşmeleri
- Ömür boyu gelir sözleşmesi
- Ölümüne kadar bakma sözleş. (devlete devir tutulmuş)
- Hava araçlarına ilişkin kira ve charter sözleş.
- Miraslar arasında yapılan paylaşım sözleşmesi
- " " " miras payı davası sözleşmesi
- Cari hesap sözleşmesi
- Ticari işletmenin devri sözleşmesi ve diğer ticari
- Fikri haklara ilişkin koruma sözleşme ve tavarruflar
- Toplu iş sözleşmeleri
- Gece iş ilişkisi dâhilinde sözleşmeler
- Bir yıldan uzun süreli iş sözleşmeleri
- Gözetim üzerine alınmış şartlı iş sözleşmeleri
- Tabii sözleşme düzenlenmiş iş sözleşmeleri
- Tahkim sözleşmesi

(20)

Resmî şekil

Tarafların hukukî işlem yapmaya dair iradelerinin resmî bir memur tarafından senede geçirilmesine gereklesin.

- * Resmî senet düzenlemeye kural olarak noterler yetkili.
- * Tasarruflar üzerindeki aynı haklara ilişkin borç sözleşmelerini düzenleme yetkisi → tapu sicil müdürlüğü ile tapu sicil görevlerine aittir.

Noterler → arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesi.

Boşanma vadesi sözleşmesi?

- * Noterlerin düzenleyebildiği sözleşmeleri, tapu sicil de düzenleyebilir.

→ (Tbk 612)

- * Ölümüne kadar borç sözleşmeleri kural olarak miras sözleşmesi şeklinde düzenlenir. Düzenleme yetkisi noterler, sulh hakimleri, kanunda bu yetki verilen diğer görevlilere aittir.

Konulan resmî şekle tabi sözleşmelerin belli başlıları =

- Tasarruflar üzerindeki aynı haklara ilişkin borç sözleşmesi
- Sınra ki sırada yer alan rehinli alacaklıların, bütölen dereceye geçme hakkı veren sözleşmeler
- Ölümüne kadar borç sözleşmesi (miras sözleşmesi)
- Motorlu kara aracının her cinsit satışı ve devri
- Millîleşti yetki tutma sözleşmesi
- Aile malları ortaklığı sözleşmesi
- 3. kişi ile yapılan miras payı devir sözleşmeleri

2) İspat Şekli Yargı aşamasında hukukî işlemlerin ispatı bakımından aranır. İspat şekline uyulmadan yapılan hukukî işlemler geçerli ancak yapılmada iddia kanıtı için önemli.

2 Örneği yapıldıkları zamanaki diğerleri 2018 itibarıyla 2962 TL sınırı aşan hukukî işlemler, ancak seretle (veya aynı bir bütün delille-kran, jener, kesin hüküm) ispat edebilirler. Herne 200. Tonda ispat edilemezler (Davanın açıldığı anda geçerli olan parasal sınır esas olur)

2 Üstüne göre güvnlü elektronik imza ile düzenlenen elektronik veriler, seret hükümlerindedir.

2 Sonuçta bazı seret kuralı.

2 İspat açısından şekil, adı yamı şekilde yapılır geçerli.

2 Bu hükümler taraflar için geçerli. Üçüncü kişi, şekilde ispat edebilir.

Düzen Şekli Belli bir maddi, işlemler yaparken uyması zorunlu ama uyumada da geçerli şekil koşullarıdır. Örneği mirasçılar arasında yapılan pay bema sözleşme bütün notalar tarafından düzenleneceği belirtilmiş ise de notanın sadece imzaları onaylaması, sözleşmeyi geçerli kılmaz

(22)

→ (dolaylı temsil de denir)

TEMSİL Bir kimsenin temsilci sıfatıyla başka bir kişi adına hukuki işlem yapmasıdır.

Temsil için temsilcinin;

- 1. Temsil yetkisine sahip olması
- 2. Sözleşme kurulurken temsil olunana adına hareket etmiş olması
- 3. Temsilci olduğuna bildirmesi veya bilmesi veya durumdan anlaşıyor olması gerekir
- 4. Sözleşme, peşce ile sözleşme tarafı ise, temsilcinin adına adına hareket ettiğinden sözleşmede belirtilmesi gerekir
- 5. Temsil yetkisi esas itibarıyla vakalet veya hizmet adı gibi bir sözleşme dolayısıyla verilir. Ama zorunlu değil.
- 6. Sözleşmenin peşce olması; temsil yetkisini peşce kılınmaz.

Dolaylı temsil de ise temsilci, temsil olunana adına değil, kendi adına fakat temsil olunana hesabına yapar. Söz konusu olan önce temsilcinin şahsında değil. Daha sonra temsilci, dolaylı ve böylece temsil olunana denir.

(27)

* Aynı haklar, baskılığandan vakalet vane pasman

* Tuzel kisi lerin organları da yetkileri hukukla i zlenirle tuzel kisiyi bane altına sokan fakat talanle doret temsilci degildir.

* Temsilatın beyanı, kardi beyanı .ten , organları beyanı , tuzel kisi nın beyanı doret kabul edilir

* Temsil duran, temsilatın hakiz bilinden sorumlu degilken, tuzel kisi, organlarına hakiz fiilinden sorumludur.

Temsil Yetkisinin Verilmesi (Temsil kudreti)

* Temsil duran adına hareket etme yetkisi (Temsil kudreti) ya koruma ya da temsil duranın iradesine dayanır.

* İradi temsil kudreti, temsil duran temsilatıye yapacağı tek tarafli ve yönettikmedi gerekli bir irade beyanıyla hareket eder. (Yarilik degunen izlen)

* Böyle bir beyan bulunmadığı halde, temsil yetkisi nın verildiğine dair karariz kizitizye yapılan bildirimin de temsil yetkisi vankiz gibi hukuki vane degunen

* Temsil yetkisinin verilmesi, kural doret setle tabi degildir.

* Topu sicilinde izlen yapılmasını gerektiren vakabetnameler, noterlerce düzenlenmelidir.

* Kizit vane kizitli olanlara da temsil yetkisi verilebilir. (Temsil yoluyla yapılan izlen, temsil olunanı bağladığından)

③

Vekil, ~~kendi~~ yüklenildiği işi kendisi yapmalıdır.
Fakat;

- kendisine yetki verilmese
- somut olayın durumuna göre bira zorunluluğu
- teminle göre mümkün görünüyor ^{veya}
- o iş görmek üzere başkasını yetkilendirebilir.

Özel temsil yetkisi gerektiren işlemler

- Dava açmak • Sulh olmak • Başvı yapmak
- Tahlata onaylama yapmak • iflas
- Kanbige tasahhüsünde bulunmak
- Bir tasarrufla denetlemek veya bir hak ile sınırlandırmak
- iflavin ertelenmesi • Kanbige talebinde bulunmak
- ib • befil olmak için özel yetki gerekir

Temsil yoluyla yapılamayacak işlemler

Kişiyi site siteye bağlı haklar, ancak hak sahibi tarafından kullanılabilir. Temsil yoluyla, evlenilmez, nişanlanamaz, ölümüne bağlı tasarruflarda bulunulamaz, mal rejimi sözleşmesi yapılamaz.

! Dava yoluyla kullanılan, kişiyi site siteye bağlı haklarda, kararı hak sahibi verdikten sonra duranın bir avukat aracılığıyla aaltması mümkündür.

* Bazı işlemler, işin devirlikliği danda alırken veya cinsiyet devirlikliği için mahkemece işin istenirken vekaletnamadan özel yetki namına gerekir

(35)

Temsil yetkisinin kapsamı

"Onu tayın hukukî işlemin içine göre belirlenir.

Temsil yetkisi veren, daha sonra bu yetkiyi nasıl kullanacağı hakkında temsilciye talimat verebilir.

Üçüncü kişiye bildirilen temsil yetkisinin kapsamı bu bildiriye göre belirlenir. (daha geniş ya da dar)

Temsil Yetkisinin Sona Ermesi

Temsil yetkisi, temsil yetkisi veren tarafından her zaman sınırlandırılabilir veya geri alınabilir.

+ Taraflar arasında temsil ilişkiden doğabilecek haklar saklıdır (kuvvet, vekâlet, ortaklık vs)

Sınırlama ya da geri alma, temsilciye yapılacak tek tarafî ve vurmaı gerekli bir irade beyanıyla gerçekleştir. Örtülü de olabilir.

- Temsilci gerçe üçüncü kişiye yapılan beyan dahi, hukukî işlem temsil dinanı bağlamında

+ Temsil yetki veren, bu hakları feragat etmez.

Temsil yetkisinin geri alınması ile vekaletten ayrı ayrı hukukî işlemlerdir.

Temsilci de her zaman temsil yetkisini sona erdirebilir. Buna "istifa" denir.

100

Temsil yetkisinin kendiliğinden sona ermesi

Aksi itiraz tarafca kanıtlanmadıkça veya
işin özelliğinden anlaşılmaz olmadıkça;

- temsil dunanın veya temsilcinin ölmesi,
- dil ehliyetinin kaybetmesi (ajant etme gücü)
- gayıplığına karar verilmesi veya
- iflas etmesi halinde temsil ilişkisi sona erer.

* Yetki, verilen sürenin sona ermesiyle veya
işin bitmesi durumunda son bulur ve temsil
ilişkisi sona erer.

Temsil yetkisinin sona ermesinin sonuçları

Kural Temsil yetkisi sona erdikten sonra, temsil
dunan adına ve hesabına yapılan işlemler,
temsil olunana da temsilcisi de bağlanmaz.

İstisna İlgiliyetli üçüncü kişiler korunmuştur. ↓

• Temsilci sona erdiğini bilmiyorsa, temsil dunan
veya halefleri işlemle bağlanırlar

• Üçüncü kişilere, temsil yetkisinin varlığı
bildirilmişse, geri alındığı da bildirilmeli.
Aksi halde bunu üçüncü kişilere borçluları süramaz

* Temsilci, yetki belgesi varsa, bunu geri vermekle
veya hâkimin belirleyeceği süre beraatlığı yetkisi,
Belgenin geri verilmesi olan temsil olunana gerekeni yapmakla
üçüncü kişilerin zararını gidermekle yükümlüdür.

37) Astıda hüküm vardır.

Yetkisiz Temsil TBK 46.

Bir kimse yetkisi olmadığı halde, temsilci olarak hukuki işlem yaparsa, bu işlem ancak o takdirde temsil davanı bağlar.

Öneme karşı tarafa veya temsilciye karşı yapılacak tek taraflı ve vassalı şereflerle ifade beyanı ile perçektir. Karşı tarafın da davalı.

Karşı taraf, temsil olunandan belli bir süre cevap bekleyebilir. Bu süre içinde temsil davanı işlemi önemsiz, artık sözleşmeye bağlı öneme.

Önemli hukuki işlem, temsiliyi de bağlar. Örneğin, niyetli uyarı kışın zarar verimini karşılamayı istenebilir.

Yetkisiz temsilcinin sorumluluğu da bir culpa in contrahendo sorumluluğudur.

Doğrudan doğruya
karşından doğan
banc ilişkileri

1) Haksız fiilden doğan
banc ilişkileri

2) Sebepsiz zenginleşme
den doğan banc
ilişkileri

3) Sözleşmeden doğan
banc ilişkileri

28

HAKSIZ FİL

Hukuk kurallarına aykır bir şekilde diğer bir kişinin malvarlığı veya işleri varlığından zarar meydana gelmesine neden olan eylemler.

Haksız Fil Sorumluluğu Haksız fiilden doğan zararın giderilmesi yükümlülüğüdür. (dar anlamda)

* Haksız fiile uğrayan kişi, fiilden hukuka aykırı duruma son vermesini isteyebilir. Kusur koşulu yok.

* Önkene ve sona erdirmeye davaları açılabilir.

* Kusura başlamayan sorumluluklarda da o ölçüde haksız fiil ile ilgili sonucu doğurduğundan, bunlar da haksız fiil sorumluluğundadır (geniş anlamda)

Genel Haksız Fil Sorumluluğunun Unsurları

① Eylem (fiil)	④ illiyet bağı
② Hukuka aykırılık	⑤ kusur
③ zarar	

Eylem insanların iradi davranışlarıdır. ^{iradi} ^{irhmal}

Hukuka aykırılık Eyleme ilişkin nitelendirilmedir.

Hukukun yasaklamasından bir davranışta bulunulması.

(39)

- * Mutlak hak ihlaline yol açan eşlenik haklar
eşlenikdir. (mutlak haklar, haklara karşı olan sorumluluklar)
milletin hakları, aynı haklar, kişilik hakkı
- * Hak ihlali olmaksızın, eşlenik benzeri de haksız fiil olabilir

Hukuka aykırılığı önleyen sebepler

- Zorun görenin rızası
- Üstün nitelikte kamu yararı
- Üstün nitelikte özel yararı
- ~~Konu~~ verdiği konu hukukuna dayanan
yetkinin kullanılması
- Özel hukuka dayanan yetkinin kullanılması
- Hakkı saklama (mevzu müdahale)
- Zorunluluk hali
- Kişinin kendi hakkını korumak için güç kullanması

Zorun görenin rızası

Zorun görenin, kendi
kişilik haklarının ihlaline yönelik rızaları gerektirir.
Hukuka aykırılığı önleyen rıza, tasarruflar
nükusunda endişeyle yapılmaması yol açar. (52)
Hastanın rızası olmadan tıbbi müdahalede bulunulamaz.
(rıza bağında bulunmayanların özel özel yararı -)
Kısıtlı olarak kısıtlılar → özel temsilcilerinin olması.
"özel temsilci" tarafından durdurulmuş hallerde, tıbbi
müdahale mahbûslerin rızası gerektirir.

(40)

Üstün nitelikte kamusal yarar Özellikle
kızılık hastalığı, tiple iletken araçlarıyla yapılan
saldırıların bakımından önemlidir. Bu yarar varsa
kızılık hastalığının ihlali hukuka aykırı sayılmaz.

✓ Haber veya ebrin' konuyu gerçeği } gerektirir
aydınlatmaya yönelik olması + yansıması

Üstün nitelikte özel yarar Özellikle nasa
başında bulunamayacak kimselere yapılacak tıbbi
müdahaleler bakımından önem taşır.

Kamu hukukuna dayanan yetkinin kullanılması
Kural olarak hukuka aykırılığı önler. Fakat
yetkinin alınmasıyla eylem hukuka aykırı olur.

Özel hukuka dayanan yetkinin kullanılması
Kural olarak hukuka aykırılığı önler.
Öm arazi sahibinin koruma, zaptetmesi.

Haklı savunma Haklı savunmada bulunan, saldırının
sahibine ve mallarına verdiği zarardan sorumlu tutulamaz.
Saldırının diğindaki kişilerin zararına yinmesi
haklı savunmanın kapsamına girmez.
Saldırıya karşı savunma orantılı olmalıdır.

Zararlılık hali Burada eylem hukuka aykırı
sayılmazsa da, zarar getiren davranışların
zararı haksızlık durumunda tamamen gütsünlülükle
(acık+ yalan tehlike) vardır.

41

Kendi hakkını korumak için güç kullanımı Koşulları

- ① Sınır dışı durumuna göre devlet organlarının yardımı; gerektiğinde ulazmayacağı durumda olmalı
- ② Güç kullanmadığı takdirde hakkın kaybedilmesi, kullanılmamasının zorlanması tehlikesi olması, başka yol olmaması. (Güncel koruma hakkı böyle korumaktır)
- ③ Güç, hakkın korunması amacıyla ve oranca uygun kullanılmalıdır.

Zarar malvarlığında, irade dışı meydana gelen orandır (maddi zarar)

Bir kişinin aca ve edem dıyması (manevi zarar)

- ✓ Sadece kısıltı hakkına saldırı halinde dıyulan aca ve edem, tazminata hak korandır.
- Haksız fil sonucu malvarlığında aktifin azalması veya pasifin artması zarardır (fili zarar)
- Aktifin beklenmesi etikle orınması da zarardır.

İllyet bağı Sonuç dışıma için orında oranca korul teskil eden her olgu, zorarlı sonucun sebebidir. Hıyatin olgusu dışına göre o dışının o sonuc dıymaya etkenli olmalı gerebilir.

Etkenler dıyma göre tazminat belirlenirken oranın yapılmasına yol açarlar.

Çeşitli hıyatinin verdiği zarar, illyet bağı bakımından hukuk hıyatinin bağlanması.

zorara sebebiyet verirler, zararın tamamından birlikte sorumludurlar (Tbk 61)

②

Kusur hukuka göre bir davranışta bulunan kimse hakkında yansıtılan değer yansımasıdır. Doğru şekilde gösterilerek hukuka göre bir davranışta bulunmak, kusuru gerektirir.

- ✦ Zarar veren kimse ıspat yükü, zarar görene aittir.
- ✦ Sorumluluğun doğumu bakımından laral olarak kusurun derecesinin önemi çok fazla önemdeki miktarda belirlenmesinde rol oynar.
- ✦ Hakim, zarar veren kusurunu veya ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, oca hukukunun sorumlulukla ilgili hükümlerle ilgili değildir.
- ✦ Halkın yet gerektiriyorsa hakim, ayırt etme gücüne sahip olmayan bir kişiyi dehi, sorumlu olan oranın diğer tarafların varlığı halinde, verdiği zararı kusur ve kusurun teminine mahkum edebilir.
- ✦ Kendi kusurlarıyla geçici olarak ayırt etme gücünü kaybedenler de bu halden kaynaklı zararları sorumlulardan kendi kusurlarıyla b. denime diemedikleri ıspat ederek sorumlulardan kurtulabilirler.

47

Ahlaka aykiri fiillerden sorumluluk

Ahlaka aykiri fiil, aynı zamanda hukuka da aykiri ise verilen zarardan sorumluluk → genel hükme fiil sorumluluğudur.

Eylemin bendisi hukuka aykiri olmaya dahi ahlaka aykiri bir fiile bazen zarar verilmesi de hukukun caiz değildir.

↳ Kusurun low derecesinde olması gerekir.

Kusursuz Sorumluluk Halları

Bazı hallerde kişi, kendisini kusurlu kılmak bir davranışta bulunmuş olmaya dahi, zarardan sorumlu olmaktadır. (Sebebi sorumluluk veya objektif sorumluluk)

{ Tehlike sorumluluğuna ilişkin özel düzenlemeler }
özellikle şunlardır =

↳ Motorlu kara araçlarını izletenlerin sorumluluğu

↳ Sivil hava " " " "

↳ Devletin manevra ve sanatlar bakanlıyla ortaya çıkan zarardan sorumluluğu

↳ Nükleer tesis izletenlerin sorumluluğu

↳ GDO ve ürünleriyle ilgili faaliyetlerde bulunanların s.

↳ İmalatçı (üniteci) ve ithalatçının ürünün güvenli olmasından sorumluluğu

(4)

Bazı kurumsal sorumluluk halleri

- * Adam çalıştırmanın (istihdam edenlerin) sorumluluğu
- * Hayvan bulunduranın sorumluluğu
- * Ev barkanının sorumluluğu
- * Biraz ve diğer yapı malikinin sorumluluğu
- * Taahhüt malikinin sorumluluğu
- * Genel tehlike sorumluluğu
- * Motorlu araç işletenin sorumluluğu

Adam Çalıştırmanın sorumluluğu

- * Objektif özen yükümlülüğü vardır
- * Gereklilikle dikkat ve özenin gösterildiği ispat edilmezse, çalıştırıcının kusuruna vardıkları takdirde sorumlu denir.

Kosulları

- ① Çalıştırma (istihdam) ilişkisi mevcut olmalıdır
- ② Çalışan, işle bağlantılı olarak uğrayan bir kişiye zarar vermiş olmalıdır (Cilvet bağda hukuka aykırılık)
- ③ Çalıştırmanın, tüm dikkat ve özeni gösterdiğinin ispatı
- ④ Çalıştığı kişinin kusur oranına bakılmaz.

TRK 49 kapsamında çalışan da sorumlu olabilir

TRK 61 kapsamında birlikte de sorumlu olabilirler

→ Çalıştırıcı, ödediği tutar için çalışanı riske edebilir

45

Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu

Objektif özen yükümlülüğü vardır

Koşulları =

- ① Bir hayvanın bakımının ve yetiştirilmesinin süratli veya geciktirici olarak yetkilendirilmiş olması gerekir.
- ② Hayvanın işlevsel hareketi neticesinde zarar ✓
- ③ Hayvan bulunduran, kontrolü konitini getirmemiş olmalıdır.
- ④ Kusur bulunması şart değildir.

Ö hayvanı iletken kimseye veya başka hayvan bulunduran bir kişiye, ondan rücu edebilir.

TBK 68. Hayvan bakıcısının tarım zarar vermesi

Ev Bakıcısının Sorumluluğu

Objektif özen yükümlülüğü vardır

Koşulları =

- ① Ev bakıcısının bakım görevi altında bir hayvanın, baskınlık, akıl hastalığının veya akıl zaafılığı olan bir bireyin bulunması
- ② Bu kişilerden sadece birine zarar vermiş olması.
- ③ Ev bakıcısı kontrolü konitini getirmemiş olmalıdır.
- ④ Kusur bulunması şart değildir. Zarar veren aile fertine göre yüklenilebilir. Ev bakıcısıyla müteahhüs sorumluluk ✓

46

Bina veya diğer yapı malikinin sorumluluğu

Binaların sorumluluğu objektif olan hükümler-
nin ihlaline dayanır. Bu yüzden ezen yetim-
liliğinin zarara getirildiğine dair kurtuluş
kanıtı getirmek suretiyle sorumluluktan kurtulamaz.

Kesulları =

- ① Bir bina veya diğer yapı ezeni bulmaktır.
- ② Yapıların bir kusur veya bakımında etkilik
- ③ Bina veya diğer yapı bir kusur veya zarar yaratan olursa
(ispat yükü zarar yaranı aittir)
- ④ Zarardan sorumlu olan, olay tarihinde malikdir.
(Olay tarihinde intifa ve oturma hakkı
sahipleri, binanın bakımındaki etkiliklerden doğan
zararlardan, malik ile birlikte müteselsil sorumluların
binanın yapısındaki kusurlardan doğan
zararlardan sorumlu değildirler -)
- ⑤ Bina veya diğer bir yapı ezeni malikinin
sorumluluğu için kusur bulması şart değildir.

→ Zarar zaman edildikten sonra, kendisine karşı
bu sebeplerden sorumlu olan kişilere nite-
leme hakkı saklıdır. (mesela müteahhit,
mimar veya mühendis)

→ Tehlikenin giderilmesi, her şahıslardan istenebilir.

42

Tasarrüf Malikinin Sorumluluğu Kozulları

- ① Malikîyet hakkının, yasal kısıtlamalara
aykırı kullanılması. (konutlu mülkiyetle ilgili)
- ② Bu aykırı kullanmanın uyarı bir teziye
zarar vermesi. (illiyet bağı olmalı)
- ③ Zarardan sorumlu olan, tasarrüf malikidir.
(veya tasarrüf bir irfak hakkına dayanarak kullanır)
- ④ Sorumluluk için kusur bulunması şart değildir

→ Eski hale iade veya tehlikenin giderilmesi istenebilir

Genel tehlike sorumluluğu

Önemli ölçüde tehlike arz eden işletmeler bakımından
genel tehlike sorumluluğu düzenlenmiştir.

• Bu işletmelerden bir zarar meydana gelebilir.

→ Her türlü özen gösterilse bile önlenemeyen zararlar.

• İşletme sahibi + varsa işleten, müteselsilen sorumludur.

Motorlu Araç İşletenin Sorumluluğu

Burada ki sorumluluk, tehlike azarına dayanır.

- ① Motorlu bir araç işletilmesi gerekir. Karada hareket
eden. Taktlar, iş makineleri, taşıtık motorlu traktörler.
- ② Motorlu taşıt işletilmesinden bir kiminin olmasına
veya yararmasına veya bir sayın zarara uğraması-
na sebep olması. (illiyet bağı gerekir)
- ③ Zarardan işleten + varsa işletenin bağlı olduğu ^{sorumlu} teşekküs
işleten + araç ^{sorumlu} sürücüsü de vardır. Zarardan sorumludur.
- ④ Sorumluluğun daimi için kusur şart değildir.
- ⑤ Karanın bir mülkiyet sebepten veya zarar şahsının veya
bir kiminin ağır kusurundan meydana gelmesi ispatla ^{sorumluluk} kurulur

45

Zorardan Belden fazla kimsenin Sorumlu Olması

Haklarında müteselsil sorumluluk hükümleri uygulanır. Belden fazla kimsenin ihtimalle bir kimseye zarar verdiği haller de müteselsilen ✓

* Aynı zorardan çeşitli sebeplerle sorumluluk ne özellikte şu hallerde söz konusu olur =

① Genel lüksüz fil sorumluluğu ile bir kurumsuz sorumluluk hali bir arada bulunabilir. (örn adan salıhtan + salıdan birlikte sorumluluğu)

② Belden fazla kurumsuz sorumluluk hali bir arada bulunabilir. (örn saut art okutan, art kimini ezer)

③ Haberfiil sorumluluğu ile sözkeme uyınca sorumluluk hali bir arada bulunabilir. (yığın silerim + sigorta şirketi)

* Zorardan belden fazla kimsenin sorumlu olması, kanunatta istisnai sebepleriyle olmaktadır.

* TBK 61 kapsamında geçen bütün birlikte sorumluluk hallerinde =

① Zorana emri, sorumlulardan birine karşı karlıncı, diğerlerine karşı da karlıncı olur

② Diğer sorumlulara riua haklarına sahip sorumlu tutulan ettiği olacağı için haklarına vakef olur.

(59)

TBK 62/I Tazminatın aynı 2'nci maddeden sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaştırılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yaptıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur.

TBK 62/II Tazminatın, kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı nice hakkına sahip ve zarar görenin haklarına dokunmaz.

Zararın Belirlenmesi

Maddi zararın varlığını ve miktarını ispat için, zarar görene aittir.

Miktar tam olarak ispat edilemiyorsa, dayaların dayandığı alışı ve zarar gören tarafında alınmış olan tedbirleri göz önünde tutularak zarar miktarını, hakim hakkaniyete uygun olarak belirler.

→ Cere hakimlerin zararın belirlenmesine ilişkin kararı hukuk hakimini bağlamaz.

Malin tamamen elden çıkarılı veya zararın yapılarak kullanılmamasının mümkün olmaması halinde ise, zarar o şeyin day tarihinde rayiç değere göre belirlenir.

(50)

Bedensel (Gisman) zararların kapsamı TSK 54

- ① Tedavi giderleri ve diğer giderler (ambulan, yol vs)
 - ② Tedavi süresince uğranılan tazana kaybı
İz geçi kaybının oranına göre gelir kaybının zamane değeri bulunur.
 - ③ Ekonomik geleceğin sona ermesinden doğan kayıplar
(görünür itibarıyla da iz bulmakta zorlanılabilir)
- Gelirler zarar için yeni bir dava açılabilir.

Ölüm halinde zararın kapsamı

- ① Ölüm sebebiyle yapılan giderler (gözetim, cenaze vs)
Giderleri talep etme hakkı mirasçılar ya da gideri yapan aittir.
- ② Ölümün desteğinden yoksun kalanların uğradığı zarar
(bunlar doğrudan habersiz fiilin mirasçısı değildirler - yoksunluk zarar -) (ölüm, gelecekteki sefledici kişiler)
- ③ Ölüm hemen gerçekleşmemişse, ölüm anına kadarki bedensel zararlar (özellikle tedavi giderleri, cenaze kayıpları) bu zararları ölümün mirasçıları talep edebilirler.

21) Tazminatın Belirlenmesi

Taraflar dineden veya sulh olmaları ile sonradan tazminat miktarını belirleyebilirler. İhtilat halinde, hakim belirler - şekli ve miktar

→ Tazminat miktarı, zarar miktarını aşamaz. Tazminatın amacı zararın telafisidir, cezalandırma değil. Hakim tazminatı belirleken indirim yapabilir.

↙ Aynen tazminat
↘ Nakden tazminat

Aynen tazminat → ihlale uğrayan hak konulu varlığın eski haline getirilmesi ile dur.

Nakden tazminat → malvarlığında meydana gelen bir etkiye, bir miktar paranın verilmesiyle telafi edilir.

Hakim bir miktar paranı talep eden veya tabiiyle ödemesine hükme debileceği gibi, belirli bir süre veya zarar doğuran hareketi bağlayıcı dâhil olmak üzere belli bir miktar parayı ödemesine de (irat şeklinde tazminat) hükme debilir. İrat şeklinde değil, tazminat göstermekle yetimlidir.

→ Zarar doğuran talebiyle ve dosyaya da hakliligini kanıtlar sunmussa, hakim buna kanaatlandıktan önce davasını, zarar doğurana geçici ödeme yapmasına karar verebilir. Hükmedilecek tazminata mahsup edilir. Hükmedilmezse geri verilmesi karar verilir.

52

Tazminat miktarı belirlenirken;

- Hukuka göre bir takdir yetkisi verilmiştir.
- Hakim tazminata ettiği edeket hususları re'sen dikkate alır.
- Hakkı özelliği dikkate alarak indirim yapılmasını belirtmek zorundadır.

• Hakim her şeyden önce failin kusurunu oranına göre tazminati belirler.

• Zorun potansiyel kusuru da indirim sebebidir.

* Zorun potansiyel kusuru ortak kusur halidir.

Tazminatta indirimde yol açar (gözetimsizlik vs.)

* Fikri gıcılığa, fail sorumluluktan kurtulur

! Hukuk mahkemesi, cezai mahkemesinde dahi olan maddi olgu ile bağılı ise de, kusur oranı hukuk hakimine için bağlayıcı değildir.

• Kusura dayanmayan sorumluluklarda, sorumlu kişinin kusurunu ağır olumsuz etkilerle olumsuz indirim sebebi teşkil etmesi.

33) Manevi Tazminat

- Ancak kişilik hakkının ihlali (zedelemesi) hallerinde manevi zararın tazminine hükmedilir.
- Kişilik hakkının ihlali, kişilik hakkının unsurlarında bir ihlalin meydana gelmesiyle gerçekleşir.
- Özellikle sorumluluk sebeplerinden birinin gerçekleşmesi olması gerekir.
- Manevi tazminat için ayrıca özel bir kusur sonucu aranmamaktadır.
- Kusuruz sorumluluk halinde kusurun varlığı aranmaz.
- Kural olarak kim ihlale maruz kalmışsa o manevi tazminat isteyebilir. Fakat düm halinde diğer yatan da isteyebilir. Bedensel zarar pahası yatan bir de ✓
- Manevi tazminat tabii, mirasçılara geçmez.
- Manevi tazminatla, duyulan acı ve ebinin dindirilmesi hedeflenir. (gönül almak) Ancak cezalandırmak değil, zarar pahası manevi kusuru sayılmaktadır.
- Genellikle bir miktar parayı ödemesiyle olur ama başka bir giderim biçimine de hükmedilebilir. (Saldırı kuyan bir korar ve bu korarın yayımlanması vb)
- Bedensel bütünlüğün zedelemesi durumunda hakim kurama kararı vermekle yetinemez.
- Hakim edenecek miktar kendisi tayin eder
- Manevi tazminata katırlı Alı tarihinden itibaren temerrüt faizi yürütmektedir.
- Manevi tazminatın bölünmezliği ve tekliği ilkesi ✓

(54)

Haksız Fiil Sorumluluğuna İlişkin Zamanasımı Sınrları

TBK 42

[Haksız fiilden doğan maddi-manevi tazminat alacağı]

- Zarar fârenin, zararı ve tazminat gücünün öğrenildiği tarihten itibaren 2 yıl
- Her halükarda haksız fiilin işlendiği tarihten itibaren 10 yıl geçmesiyle, zamanasımına yîr

→ Aynı zamanda ceza zamanasımı zîresi, daha uzun ise - 2 ve 10 yerine - cezaadabı sîreler kullandır.

→ Ceza zamanasımı sîresinin uygulanması için ceza davasının açılması veya davanın mahkûmiyetle sonuçlanması şart değildir.

(Sadece ceza gerektiren fiilî işleyen kısım için)

Kişilik hakkının hukuka aykırı saldırılardan korunması

Tmk 25'I'de öngörülen davalar =

- Saldırı tehlikesi varsa → saldırının önlenmesi davası, yakın bir gelecekte gerçekleşmesi beklenen kişilik hakkına saldırı oluşturanca davanın yasaklanması / kaçınma davası
- Saldırı başlamış ve devam etmekteyse → saldırıya son verilmesi (tecavüzün men'i) davası
- Saldırı sona ermiş ama etkileri devam etmekteyse → saldırının hukuka aykırılığının tespiti davası

(55)

Bu davalarla birlikte davacı, düzetmenin veya kararın uyarıcı kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir.

Su davaları açma hakkı da saklıdır = (mkt 25/211)

- Maddi zarar söz konusuysa → maddi tazminat davası
- Manevi zarar söz konusuysa → manevi tazminat davası
- Kişilik hakkının ihlalinin dolaylı saldırıda bulunan koruma elde etmişse → vekâletli ile iş görme davası
(kendisi görürse) ←

SECEP 22 ÇENİNLEME

(10)

Bir kimse mülkünden, pesat bir değer aktarılan, diğer bir kimse mülküne başına aktarılır. Neyle gelin aktarılan edilmek zorundadır. Başına bir bors kavgadır.

→ Borsanın mülkünden doküman gibi enginden de daktır (Tic 77)

Kasulları

1) Bir kimse mülkünde aktarılan neyle peşin

2) Diğer bir kimse mülkünde aktarılan " " "

3) Bir aktarılan ve aktarılan aktarılan aktarılan aktarılan

4) Neyle gelin aktarılan ve aktarılan aktarılan aktarılan

→ İade borsanın aktarılan aktarılan ve aktarılan aktarılan aktarılan aktarılan

52

Geceri Bir sebebin Bulunmaması

İfa sonucu zenginleşmeler, özellikle geceri olmayan veya gerçekleşmemiş ya da daha önce bir sebebe dayanan zenginleşmelerdir =

① Sebebin bulunmaması veya sebebin geçersiz veya henüz hüküm kazanmamış olması:

- Taraflar arasında geceri bir taahhüt işlemi var ama sebebi vaktine ulaşmamış olabilirler (meseb o güne varan eserin tapılmasına sonlanması)
- Zenginleşmeye esas teşkil edecek bir hukuki sebep var ancak geçerlilik koşulları tam olmadığından geçersizdir. (irade şartlılık larında malın iradesi sebebiyle zenginleşme değil, ihtilak davası) (Hukuka veya ahlaka göre bir mübalele yapılan borandarmaların iradesi istenemez)
- Geçiktirici koşula bağlı bir borç veya yasal bir koşula bağlı bir hukuki ilişkiye dayanan borç, koşul gerçekleşmeden ifa edilmiştir. Aynı şekilde vadesi gelmeden borç ifa edilmiştir.

Sözleşme geçersiz olduğu halde, geceri olduğu inancıyla yapılan borandarmaların iradesi istenebilir

8

② Hukuki sebebin gerçekleşmesi : Tıfılın hukuki sebebin gerçekleşeceğine güvenerek tasarrufta bulunmuşlar ancak bekledikleri hukuki sebep gerçekleşmemiştir.

③ Hukuki sebebin sonradan ortadan kalkması : örn borcunun temerrüdü dolayısıyla alacaklı sözleşmeden dönüştür.

Etsik borcunun ifası, sebepten ayrılmaya yol açmaz. Hataen ifa etmiş olsa da bu durum değişmez. Örneğin borcun ifası konusundaki diğer konular hükümleri sabit tutulmuştur.

- Tasarruf işlemiyle yapılan tasarrufta, sebebe bağlıya ve tasarrufun sonucu bir sebebiyet varsa, örneğin borcun ifası da geçerlidir. Buna karşılık tasarruf işlemiyle yapılan tasarrufta sebebe bağlı değilse, örneğin borcun ifası geçerlidir.
- Tasarruf mülkiyetinin nakli, sebebe bağlı (ili) bir işkendir. Yani mülkiyetin nakli bir sebepten dolayı bir sebep yoksa veya geçerli ve tasarruf mülkiyetinin nakli de geçerli değildir. Sebepten ayrılmaya değil, tapu sicilinin düzeltilmesi davası girilir.
- Sebepten ayrılmaya davası sadece mülkiyetle bir dardır. Nispeten koruyucu alacak hakkı, ancak tasarrufta karşı olan şüpheliler.
- istihlak davası aynı mülkiyetle.

(10)

İFA

Borcun ifası, borcunun edimin yerine getirilmesi.

Causa onlanması: İfa için bir hukuki işlemin gerçekleşmesi, özellikle tasarruf işlemi (örn. mülkiyetin nakli) tasarruf işleminden ifa sebebiyle yapıldığı hususunda taraflar onlanmış olmalıdır. Taraflar hem fiil ehliyetine hem de edebî bulunmuş tasarruf yetkisine sahip olmalı gerekir.

2 İfa için bir hukuki işlemin yapılmasına gerek yoksa, tarafların edimin ifa olarak yerine getirildiği hususunda onlanmış olmaları aranmaz. Edim yerine getirilince tarafların fiil ehliyetine sahip olmaları da aranmaz (örn. eser teslimi).

TBK
101
102

Aynı kişilerin, bir konseje birden fazla para borcu varsa ve yapılan ediminin hangi borca mahsup edileceği hususunda taraflar onlanmış olursa (causa not yetki).

1) Borcu dilettiği tara için ödemez bulunabilen Alacaklıya bildirildiği borca mahsup edilir.

2) Bildirim yoksa, borcunun mahsupunda gösterdiği borca mahsup edilir. Borcu itiraz edince itiraz edilir.

3) Mahsup da açıklık yoksa, ödeme müccel borca mahsup edilir.

(9)

4) Birden fazla muaccel borc varsa, ilk takip edilen borca mahsup edilir.

5) muaccel borçlardan hesaba takip yapılmıyorsa, ödeme, önce hangi borc muaccel olursa ona mahsup edilir.

6) bütün borçlar aynı anda muaccel olursa, ödeme, borc miktarlarının birbirlerine olan oranına göre, bütün borçlara mahsup edilir.

7) Borçlardan hesabı muaccel olamıyorsa, ödeme, alacaklı bakımından güvencesi en az olan borca mahsup edilir.

İfa Tenne veya İfa Ugrana Ede

Akademik sözleşmeye uygun düşmeyen ifa, icent olarak borca uygun düşmeyen, borçluların edimden tamamen farklı bir edimi ifa olarak kabul etmek zorunda değil. Kabul de edebilir.

İfa yerini tutar eda → borçluların edimden tamamen farklı bir edimin ifa olarak kabulü. (örn: met değil ot)

İfa uğrana eda → verilen sözün, paraya çevrilip alacaklının alacağını temin etmesiyle borc sağlanan

(62)

Kısmi ifa Toplam borca belli ve müccel ise, alacaklı kural olarak kısmi ifayı kabul etmek zorunda değildir.

- Kambyo senetlerinde alacaklı kısmi ifayı reddedemez.
- İcra dairesinden banka hesabına kısmi ödeme namıdır.
- Kefalette de alacaklının kefilin kısmi ifa teklifini kabul zorunluluğu vardır.

✗ İcra edilebilir bir belgeye dayanan borca ilişkin borca ilişkin değilse, borçlu kabul ettiği kısmın tamamını ifa etmek zorundadır.

✗ Edimin bittirebilir olduğu durumlarda, alacaklı kural olarak kısmi ifayı talep edebilir veya alacağı bir kısmı için dava açabilir.

✗ Kısmi dava açılması, talep konusunun geri kalan kısmından feragat edildiği anlamına gelmez. Ek dava açabilir, istah yoluyla talep artırabilir.

✗ Borçlu faiz veya giderleri ödemede gecikmemiş ise, masrafları ödeme hakkına sahiptir. Gecikmiş ise, alacaklı ödeme teklifini reddedebilir.

✗ Borçlu, kısmi ödemelerin alacağın güvence altındaki kısmına veya güvencesi daha iyi olan kısmına mahsup edileceğini istemez.

④

Üçüncü kişinin ifası

Borçlu kural olarda borcunu bizzat ifaya mecbur değildir. Alacaklı temennâde düşmemek için üçüncü kişinin tetkikini kabul etmelidir. Fakat borcun bizzat borçlu tarafından, alacaklının menfaati varsa, borçlu borcu zaheen ifa etmeli (şahsen)

Borçlunun borcunu ifa eden kimse, borçluya ricu edebilir.

Üçüncü kişinin ifası kural olarda borcu sona erdirmir, ifa ile birlikte alacak, ifada bulunan kişiye geçer (ricu hakkını kurtetmektedir)

Cins borçlarında ifa

- Yeni telet olma

Kararbestirilen cins ve miktarda malın teslimi ile ifa olur.

Bazı cinslerden malın teslimi alacaklı, kabul etmek zorunda değildir (kabul ederse ifa yerine eda olmaması ✓)

Kural, teslim edilecek şeyin seçimi borçluya aittir. Borçlunun seçtiği şey orta kaliteden aşağı düşmez.

Porca borçlarında ifa

Ferden tayin edilmi? (bineşelleştirilmi?) malın teslimi ile ifa olur.

Aynı cinslerden başka bir malın teslimini alacaklı kabul etmek zorunda değildir. (kabul ederse ifa yerine eda olmaması ✓)

Borçluya isnat edilmeğe bir sebeple, borcun ifası emrînin hale gelmişse, borc sona erer.

64

Secimlik borc, larda ifa

Kural, torat hatti borcuya aittir.

Secim hatti borcuna da verilebilir

Secim hatti → degistirici yanlik doguran hatti.
Karsi toratla vasa tek toratli beyan ile kullunilir.

Edimlerden biri intansur hok gelirse, borcun
konusu, geride kalan edimdir.

Secim hakkının kullunilmaktan kaaninmayla
olacakli secimlik dava acabilir. Mohteme
secimlik mohtemiyet hıttı varir. Mohtemiyet
hıttını cebi, croga beyan olacakli, tabikin
konusu, mohtemiyet hıttında yer alan
edimlerden birine hasnetmek zınddır.

Ancak bu durum, borcunun diger edim
ifa etmek suretiyle, borcundan kurtulma
hakkını ortadan kaldırmaz.

Secimlik Yetli → secimlik borcun forclidir

Borcun konusu telatı tabat yedek edim
kararlastırılmıstır. Toratın avıl edimen geride,
yedek edim talep veya tetlif etme (ita beate ede)
yetli olma sahiptir.

Secimlik yetlide avıl edim imkanı hok
yeldigi takdirde, borc vasa erer, yedek edim
tetlif veya talep edilemez.

5) Bölünemeyen Edimin İfa

Bölünemeyen edim, bütün alacaklıların
tümüne binden ifa edilmelidir.

Binden fazla borcu varsa, her bir
borclu edimin tamamını ifa ile yükümlüdür.
İfada bulunan borclu, diğer borçlulara rücu
ede bilir ve alacaklıların haklarına haklıdır.

Para Borçlarında İfa

- Borca türlü bir anlama olmadıkça, ifa,
bağıt veya madeni paranın ödenmesiyle gerçekleşir.
- Tarafların rızası olmadıkça diğer ödeme
anlarıyla borcu ifa edilemez.
- Borclu, alacaklına talebi üzerine parayı
hazırla etmekle yükümlüdür. (Tbk 552/4)
- Ödeme yeni Türkiye lirası TL dışında
bir para birimini yabancı para dır.
- Yabancı para borçlarında borclu dilerse
borcu o yabancı para ile öder, dilerse ödeme
genişletki borcu nazıca para belirtilecek
diparı üzerinden, ilke parayla öder.
- Taraflar borcu ancak yabancı para ile
ödebileceğini kararlaştırmış olabilirler. Bu
durumda borclu borcunu ancak yabancı para
ile ödeyebilir, yabancı para ile ödemesi teklif
edemez (sözleşmede "aynen ödenek" tabiri)

(66)

* Aynen ödeme kaydı bulunmadığı ve borcunun da tenorinde olduğu halde serim gettisi alacaklıya gelir.

① Aynen ödeme kaydı varsa veya borcunu ödeme gününde borcu ödemişse ve alacaklı borcu "aynen" ödemesini istemişse =

→ Hakim yabancı para ile aynen ödemeye hükmeder fakat borcu nedeniyle hükmedilen miktarda yabancı para bulunamaması halinde, alacaklı alacağını yabancı para dörde alamaz. Hemen yapıldığı tarihteki rayce göre TL karşılığı alabilir.

* Dörtteye pörne ise alacak rayce beraber TL'ye çevrilir.

② Aynen ödeme kaydı yoksa ve borcu ödeme gününde ödemişse, alacaklı da rayce üzerinden TL ile ödemesini istemişse =

→ Hakim yabancı paranın rayce üzerinden TL ile ödemesine hükmeder, icra talimatı, borcu esat etmek üzere TL karşılığı gösterilerek, yabancı para üzerinden yapılır.

③ Aynen ödeme kaydı yoksa ve ödeme gününde borcu ödemişse alacaklı da borcu vade günündeki rayce üzerinden TL ile ödemesini istemişse = Hakim, yabancı paranın vade günündeki rayce üzerinden TL ile ödemesine hükmeder.

67

! Özellikle para değerinde düşüşlerden etkilenmek için para borcunun miktarı, belli bir miktar altın veya belli bir miktar yabancı paranın değerine veya sürekli değişen başka bir ölçüte göre belirlenebilir. Bu takdirde ödenecek para yine TL, sadece miktarı belli bir ölçüte göre belirlenir.

Altın ile borçlanma Para borcu değil, bir şeyden malın borçlanılmasıdır. Ödeme aracı olarak altın seçilirse, alacaklı altın değerindeki bir şeyi ifa olarak kabul etmek zorunda değildir.

Piyasada, belirlenen şeyden altın bulmak mümkün değilse, imkonisliğe ilişkin hükümler uygulanır. Imkonislik halinde vade (müddet) geçtikten sonra, yine göre ülke parası ile ödeme yapılabilir.

TBK md. 392 Borcu, fa zammı h.s. belirlenmemişse, alacaklı borcu ölenesinden 6 hafta sonra ifa zamanıdır.

Faiz

(6)

Özellikle para borçlarında faiz konusu olur.
Paradan belli bir süre malum kahtının
karsılığıdır. $\left\{ \begin{array}{l} \text{borçlunun ödemesi} \\ \text{borçlunun kârına} \end{array} \right\}$ dayanır

→ Faiz alacağı, anapara agrı ana ana bağlıdır.

Faiz alacağı agrı bir alaktır =

- Asıl alaktan agrı alarak, dava ve takip konusu yapılabilir.
- " " " " , borcuna dâvredilebilir,
sana indirilebilir.
- Agrı zamanlamasına tabidir.
- Faiz için yapılan ödeme, asıl alaktan dikkate
alınarak kısmi ödeme edilebilir.

Faiz alacağı asıl alacağı bağlıdır =

- Asıl alaktan sana emnesiyle işlenmiş faizler de sana ana.
- Asıl alacağın tamamı için nakit bir veritiryle, faiz de ^{edilmiş} _{sayılır}
- Asıl alacağın zamanlamasına uymadıkla birlikte,
ana bağlı faiz alacağı da zamanlamasına yınar
- Asıl alacağın devamında, faiz işlenmiş ve
işlenmiş faizler de asıl alacakla dâvredilebilir sayılır.

faiz miktarının belirlenmesi

69

Tüketici ismi niteliğindeki taksitle satışlar, belirli süreli tüketici kredileri ile borut finansmanı sözleşmelerinde ise temerrüt faizi, otdi faiz oranının % 50 fazlasını geçemez. Bu sınırlama kredi borutları için uygulanmaz.

• TSK 88/II : Sözleşme ile kararlaştırılacak yıllık faiz oranı, ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen ve sözleşmede faiz oranı kararlaştırılmadığı takdirde uygulanacak yıllık faiz oranının % 50 fazlasını aşamaz.

• TSK 10/II : Temerrüt faiz oranı da % 50 aşamaz.

• Ticari işlerde ise faiz oranı serbestçe belirlenebilir. Bor borut için ticari işse diğer borut için de ticari iş sayılır. Yani tüketici sözleşmelerinde tüketici için de ticari iştir. TSK 88/II, 10/II uygulanmaz (!)

Taraflar faiz oranını belirlemezlerse ;

• Faiz miktarı, 3035 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenir.

• 1 mayıs 2005 → faiz oranı yıllık % 12 (Ekimbr künde döndü, şimdi CİB yetkili!)

• 1 ocak 2006'dan beri geçerli → yıllık faiz oranı ⇒ % 9

(70)

• Yabancı para borçlarının forasında, sözleşmede daha yüksek bir faiz oranı kararlaştırılmıyorsa, Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış 1 yıl vadeli mevduat hesabına verdiği en yüksek faiz oranı uygulanır.

Devlet bankaları → sermayesinin yarısından fazlası devlete ait bankalar Ziraat, Halkbank, Vakıflar Bankası

Faiz faiz yürütülmez. Yani işlenmiş faiz ana paraya eklenip birün toplamına faiz yürütülmez. Ticari işlerde de geçerli.

İstisna → sözleşmelerde faiz den cari hesaplar ile ilgili faiz için de ticari iş den tüketim olduğu için.

Temerrüt faizi de tekrardan temerrüt faizi yürütülmez. Buna karşılık temerrüt faizi dışındaki faiz, temerrüt faizi yürütülür.

Tüketim işlemlerinde, banka ve kredi kartından çıkan borçlarda da temerrüt hali dahil, başlık faiz uygulanır.

Konutlandırma yasa ve sınırlamalarına optik olarak işletilen başlık faiz yok hükmündedir.

2) Ödemenn Yapıldığıının İspatı

- 1) Ödemede bulunan borçlu, matbuze isteyebilir.
- 2) Borç senedini geri isteyebilir, senet kaybolmuşsa seneden iptal edilmesini isteyebilir. (noterden yapılır)
- 3) TBK 104: Faiz veya kira gibi dönemad edimlerden biri için, alacaklı tarafından, önceki satıl tutulmaksızın, matbuze varılmışsa, muccel olmuş önceki dönemlere ait edimler karine olarak yerine getirilmiş sayılır.
- 4) Anaparanın tamamı için matbuze varılmışsa, karine olarak faizler de ademiye sayılır.
- 5) Borç senedinin borçluya iadesi halinde, karine olarak borç sana ermiş sayılır.

İfa Yeri

Tarafların açık veya örtülü irade beyanlarına göre belirlenir. İfa yeri belirlenmemişse =

Para borçları → Alacaklının, ödeme zamanındaki yerleşim yerinde (ikametgah) ödemelidir.

Para borçları ^{teslim} → Borcun konusu o zaman, sözleşmenin kurulduğu sırada bulunduğu yer.

Diğer borçlarda - cins borçlarında → Borçlunun, borcun doğduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa.

* Borçlu, borcunu ifa yerinde ifa etmekle yükümlüdür.

32)

İfa Zamanı

Borçun istenebilir durumda olması → müccelîyet
Muaccel borç → ifa talep edilebilen borçlardır

Borun muaccel hale gelmesi =

1) Eğer ifa zamanı kararlaştırılmamışsa ve
olasılıyorsa → borçlu borcunu hemen
ifa edebilir. Doğru an muaccel olur. (90)

2) Borun ifasının bir vadeye bağlanmasına
müccel denen vadesinin gelmesiyle muaccel
dur. Vade belirli bir tarih de, belirsiz
bir tarih de olabilir.

3) İfa zamanını belirleme yetkisi, taraflardan
birene bırakılmış olabilir. Bu kişi müccelîyet
zamanını kendi tarafına bildirir.

Vade belirlenirken, tarafların kullandıkları sözler
-akâde bir aaklık olmadıkça- şu şekilde olur =

1) Ayın başı → ayın birinci günü

Ayın sonu → ayın sonuncu günü

2) Ayın ortası → ayın 15' olarak anlaşılır

3) Gün değil sadece ay belirtilmişse, ayın son
günüdür

(A)

TBK 92: Bir boran veya taraflardan birine diğer herhangi bir şahıslardan, sözleşmenin kurulmasından başlayarak belli bir sürenin sonunda ifa edilmezse, ifa zamanının belirlenmesi;

• Süre gün olarak belirlenmişse, ifa zamanı; sürenin son günüdür. Sözleşmenin yapıldığı gün hesaba katılmaz. (örn: 15 gün, 2 hafta değil, tam 15)

• Süre hafta olarak belirlenmişse, ifa zamanı; son haftanın işin sözleşmenin kurulduğu güne uyan günüdür

• Süre ay veya birden fazla ayı içeren bir zaman dilimi olarak belirlenmişse, ifa zamanı; son ayın, sözleşmenin kurulduğu günün sonuna uyan günüdür. Eğer son ayda bir önceki son günüdür.

• Yarım ay tabiri = 15 günlük süre olarak

• Belirli bir süre, sözleşmenin kurulmasından itibaren değil de, başka bir andan itibaren itibaren itibaren

• Birce belirli bir süre içinde ifa edilecektir (örn: 10 gün) o sürenin geçmesinden önce ifa edilmelidir

• Taraflar süreyi uzatmışlarsa önceki sürenin bitmesiyle ^{ilk} gün

• Süre hesap edildikten resmi tatil günleri de hesaba ^{tatiller} katılır.

Karşılıklı Borç Doğuran Sözleşmelerde İfa

(24)

Taraflar arasında değişim ilişkisi bulunan müccel borçlarını aynı anda ifa ile yükümlüdür.

TBK 234. Satış bedeli en erken, satışın malın alıcının eline geçtikten sonra müccel olan. Yani önce satıcı, borcunu ifa ile yükümlüdür.

Eser sözleşmesinde iz sahibinin borcu ile kullanıcının teslim borcu aynı anda ifa edilmelidir.

Kira ve hizmet alımında da kiracı ve işvereni ifa sırası daha önemlidir.

Edimler aynı anda ifa edilecekse ve biri diğerinden borcunun ifasını istiyorsa, o önce kendi borcunu ifa etmiş ya da ifasını sağlamış olmalıdır.

İfa davası açıldığında diğer tarafın ifa edemediği defa da cevap veya itiraz sorup dikkatli olarak karar vermek gerekir.

Ödenmezlik defa geçerli bir defadır, ifa sunulduğunda bütün davayı sonuçla birlikte reddeder.

İfa borcuna hakla, borcunun temennide dışına engel olur.

Defa hakkının kullanılması, defa hakkı kullanan tarafın alacağına ilişkin sorumluluğunu keser. İfa talep eden alacağı sorumluluğunu kesmez.

(13)

İfa Güçsüzlüğü

Korsilikli borçların kural olarak aynı anda ifa edilmesi gerektiğinden, ödeme güçsüzlüğüne düşen taraf borcunu ifa etmedikçe ve teklif etmedikçe, karşı taraf idarîlikle def'i ileri sürebilir.

Karşı taraf, ödeme güçsüzlüğüne düşen taraf, karşı temerrüdüne düşüp, sermâle haklarını kullanabilir, sözleşmeyi düşüp, sözleşmenin hükümsüzlüğünden doğan borcun korsilansını talep edebilir.

Def'i hakkını kullanan taraf, karşı tarafın ifa güçsüzlüğüne düşüğünü ispatlamak zorundadır.

↳ Haciz veya iflas yoluyla tahsil imkânında alınan avarâ vasıtasıyla ispat edilebilir.

↳ Borçlunun iflas etmesi de ifa güçsüzlüğünü gösterir.

↳ Kontakto tabii de bünyesinde itirâz yoktur.

Alacaklı Temerrüdü

Alacaklı, borca uygun şekilde ödenen ifayı kabulden veya kendisine düşen ve ifa için de gerekli olan hazretlik fiillerine geçmekten, hatli bir sebep olmaksızın kaçınırsa, temerrüde düşer.

(26)

Alacaklı Temerrüdünün Sonuçları

- ✶ Alacaklının temerrüde düşmesi, tek başına borçluyu borcundan kurtarmaz. (kefalet istina)
- ✶ Borçlu temerrütteyse, alacaklıya ifa iktidarı ile birlikte, temerrütten çıkar.
- ✶ Alacaklının temerrüde düşmesi, alacaklıyı bu yüzden teminat ödeme yükümlülüğüne sokmaz.
- ✶ Alacaklı borçlanılan şeyin bakiyesi, satılmasını için yapılacak masrafları, vekaleten izleme lükslerine göre korulanakla yükümlüdür.
- ✶ Borçlanılan şey, alacaklının temerrüdi sırasında zarar görürse, borçlunun sorumluluğu TİK 52 uyarınca daha hafif toktur olur.
- ✶ Kısıtlı birer doğuran sözleşmelerde ifanın toktara ifaat edilemeye bir sebeple ifatına hale gelmesi, borçlunun borcunu sana erdini, (edem halleri alacaklıdır) fakat alacaklı temerrüde düşerse, borçlunun karşı edem alacağı sana ermez (karşı eden halleri de alacaklıdır)
- ✶ Faize toktı para borçlarında, avıl borcun toktı sonra sana ermesiyle birlikte, birge toktı faize ermez.

İFA İMKANISİZLİĞİ

2 Sebibe

(22)

① Sözleşmenin kurulurken edimin yerine getirilmesi borçlu için imkansızdır. (sub. imk.)

② Edimin yerine getirilmesi, sözleşmenin kurulmasından sonra imkansız hale gelmiştir.

Borçlunun Sorumlu Olduğu İfa İmkansızlığı

Korane olarak borçlu kusurlu sayılır, yani alacaklı-
nın borçlunun kusurunu ispat etmek yoktur.
Borçlu sorumluluktan kurtulmak istiyorsa
kusurun bulunmadığını ispat etmelidir.

İmkansızlığa ister kasten ister ihmalle sebebiyet
vermiş olur, sorumludur.

→ Her tacirin, ticarete ait bütün faaliyetlerinde
başarısız bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.

→ Alacaklının ondan kusuru indirmesi sebebidir.

Kendi kusuru ile ağırt edme gücüne geyici
olanda kasbedip imkansızlığa sebebiyet veren
borçlu, tazminat ödemekle yükümlüdür.

28

İfa Yardımcısının Eylemlerinden Sorumluluk

Yardımcı şahıs kullanan taraf, bu işleğe sahip olsa dahi, yardımcı şahsın kendisine verilen işi gösterilen taraftan aldığı zarardan sorumludur.

Böyle, binden dolayı karşı tarafın ürettiği zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Ancak belki medetle bir olay veya müdahale
sebebi varlığını izahlayarak sorumluluktan kurtulabilir.
→ Tüzel kişilerin organları, yardımcı şahıs değildir.

Sorumluluk Anlaşması

Aynı kusurden dolayı sorumlu olunmayacağı
hususunda taraflarca önceden yapılacak anlaşmalar
kavim olarak hükümsüzdür.

Hafif kusur halinde anlaşma, geçerlidir.

→ Hizmet sözleşmesinden kaynaklanan herhangi bir
kavim için yapılacak her türlü sorumluluk anlaşması
kavim olarak hükümsüzdür. (işçinin hafif kusur hariç)

→ Üzerindeki gerçekten bir hizmet, nasib veya zarar
olacak kavim veya işlemler yürütülebilirliği, kavimlerin
sorumlu olacağına ilişkin önceden yapılan
anlaşma kavim olarak hükümsüzdür.

→ Yardımcı kavimlerin sorumlu olmaları da böyle
hükümsüzdür.

(19)
Zorunlu sonucu olduğu imkânızlığın etkisi
2 şerh vardır

(I) Imkânızlık halinde sadece borun, şartı değişen
Alacaklının uğradığı zarar tazmin edilmeli.

Fark teorisi → Zarar belirlenirken, imkânızlık hâle
gelecek edim ile leniz ifa edilemeyen karşı edimin
farkı arandığı farka itibar edilir.

(II) Taahhüt edilen edim, imkânızlık hâle geldiği
zaman sonra erer. 10 yıllık zamanaşımı izlenir.

Zorunlu sonucu olduğu zararın kapsamı →

Olunaklı zarar → Borç gereği gibi ifa edilmez
oluydu, alacaklının malvarlığının içinde bulunacağı
durumla emredici durum arandığı fark.

Malvarlığının azalması, beklendiği gibi artmaması
şeklinde de gerçekleşebilir.

(Ancak olası, zararın artmaması için gerekeni yapmadı)

Borca uygunluk neticesi, alacaklının kısıtlı hakları
ihlale uğratırsa, maraflı zararların tazmini
de istenebilir.

(81)

Bazıların Sorumlu olmadığı ifa güçlüğü

- * Kurul kararı, sözleşmenin kurulmasından sonra, önceden tahmin edilemeyen olayların ifayı güçleştirmesinin birer etkisi yoktur. (ahde vefa prensibi: pacta sunt servanda)
- Sözleşmenin kurulması zamanında mevcut olan şartlar, sonradan beklenmedik şekilde değişirse ve bu durum ifa güçlüğüne veya edimler arası dengenin ağır şekilde bozulmasına yol açarsa, taraflardan birinin yerine getirmesi beklenmez (ama para değeri ağırlıkta olur)
- * Asırı ifa güçlüğünde mağdur tarafa toplanan hak → uyarlama hakkı
 - Zararlı değişen bir haktır.
 - Hakkın verileceği karar, bir tespit hükmünde ibarettir.
 - Kullanılmakla birlikte sonus değişir.
 - Biraz artış ya da değişen şartlara göre devran eder ya da sana enar.

82

KÖTÜ İFA

Alacaklı, borcunu gereği gibi ifa etmeyen ve kendisine hiçbir kusurun yüklenmeyeceğini iddia etmeyen borçludan, uğradığı dümlü zararın tazminini isteyebilir.

Borcun gereği gibi ifa edilmemesi; temerrüt ve intarsiyelik dışında kalan bütün sözleşme ihlallerini kapsar. (örn. gürlü mal)

Alacaklı sözleşmeye uymayan ifayı kabul etmek zorunda değildir kural olarak. Ama ederse de, borçludan bu yüzden uğradığı zararın tazminini de isteyebilir.

→ Satıcının aldatması halinde, alıcı aldatma haksızlığına göre de tazminat isteyebilir (satıcıya yanlış)

BORÇLUNUN TEMERRÜDÜ

(87)

Borçlunun, müaccel ve ifa mümkün olduğu halde borcunu ifa etmemesidir.

Tamerrüt için alacaklının ihbar etmesi gerek.

İhra talabı veya ifa borcunun acılması da ihbar yerine geçer.

Borçlunun temerrüde düşmesi için ihbar gerekmemesi halleri;

* Belirli vade varsa, gelmesiyle borçlu temerrüde düşer (İfa gününe kadar belirlenmişse, yine ihbar gerekir.)

* Düzenlilik kuralına göre alacaklıdan borçluya ihbarda bulunması beklenmiyorsa, gerekmez.

* Haksız fiilde, temerrüt borçlusu, fiilin işlendiği tarihte temerrüde düşer.

* Sebepsiz zenginleşmede, zenginleşen gün ✓

Ticari işletmeler arasındaki işlemlerde para borcunun ifasında borçlu, ihbarla temerrüde düşer.

↳ Borçlunun temerrüde düşmesi bakımından kesin erh anmaz.

(54)

Borçlunun Temamîsinde Alacaklının Hakları

Alacaklı, geçtim'i ifayı kabul etmek zorundadır. Alacaklı uygun bir süre vermeli, bu süre içindeki ifayı da kabul etmek zorundadır.

Alacaklı, borçludan geçtim'i ifayı ve geçtimin dolayı uğradığı zararın tazminini isteyebilir.

İfa Davası Borçlu müccel ve ifanın da mümkün olması halinde, alacaklı ifa davası açabilir. Borçluya ifaya mahkum eden mahkeme ilamı, cebren icra edilir. ^(icra dairesi) ^(vassıfıyla)

Yapma veya yptirmeye ilişkin icra talimatı sonucu, borçlu 1 aydan 3 ay kadar hafif hapisle borcunu ifa etmeye zorlanır (üçüncü kişi yptirileyorsa o yptirilir)

↳ Ya da hakim doğrudan ifayı sağlayacak şekilde doğurucu bir karar verir.

Tazminat Davası Borçlu geç ifaından dolayı uğramış olduğu zararın giderilmesi için. Dava, ifa menfaatine yöneliktir.

Borçlunun sorumluluktan kurtulabilmesi için şu iki şeyden birini ispat etmeli → ① Kusurun bulunmadığını ② İfa zamanında gerçekleşseydi dahi, ifa borcunu doğurur ve de zarara uğrayacağı.

(81)

Para borçlarında → Kural olarak temerrüt faizi devrilediği günün itibarıyla, temerrüt faizi ödenekle ödenmektedir.

* Temerrüt faizi, kural olarak, borçlu ödendiği tarihte kadar, işlemeye devam eder. (Aciz belgesi verilmişse, belgede yazılı olarak miktarı için artık faiz işlemez)

* Temerrüt faizi, tekrar temerrüt faizi yürütmelidir.

(%12)

Temerrüt faizinin oranı: taraflar belirleyebilir. Kararlaştırılmamışsa, uygulanacak yıllık temerrüt faiz oranının %12'si borcunu aşamaz. (Bu sınırlama adi işlemlerin geçerlidir. Ticari değil)

* Yabancı para borçları temerrüt faizi → devlet bankalarının o yabancı para ile aldığı 1 yıl vadeli mevduat hesabına ödendiği en yüksek faiz oranı uygulanır.

* Asıl alacağın sana ermesiyle, temerrüt faizi de sana erer. (ya da saklı tutulmuş ehtol)

* Alacaklı kabul etmedikçe, yapılan ödeme, asıl alaktan değil, öncelikle temerrüt faizinden düşülür.

* Temerrüt faizini aşan ek zarar da karşılanabilir. (kusurun bulunmadığı ispat etmeli) (Dava ispat yükü altında dır)

(86)

Alacaklıya Tanınan Seçimlik Haklardan Yararlanmanın ön şartı → süre verilmesi
Alacaklına 2 seçimlik hakkı:

(I) Borcun ifa edilmesinden doğan alımlı zararın tazmini

(II) İşlemlerden doğan ve sözleşmenin hükümlerine göre doğan zararın tazmini.

Alacaklının bu haklardan yararlanabilmesi için =

* Bir süre (mehul) verilmesi
* Bu süre içinde de ifanın gerçekleşmemesi } gerebilir

2 Süre verilmesi, tenamüde ortadan kaldırmaz

* Borcunun durumu veya tutkumundan dolayı süre verilmesinde fayda yoksa

* Aynı orile alacaklı için yararlı değilse

* Vade varsa

→ süre vermek gerekmez

→ Gerekmediği hallerde de alacaklı seçimlik hak kullanmak istiyorsa ifadan vazgeçtiğini borçluya bildirmelidir

(87)

Sözleşmeden Dönme Yenilik doğuran bir hukuki işlemdir. Geçerlilik seçkine tabi değildir.

Alocatelin sözleşmeden dönme hakkını kullandığı için, borcunun temerrüde dönme kusurunun bulunması şart değildir. (kusur, teminat bakımından rol oynamaz).

→ Sürekli borç ilişkilerinde geçmişe etkili değil, ileriye etkili fesih söz konusudur.

→ borç ilişkisinin
Alocateli, sözleşmeden önce sana emen güvenden ürettiği zararın giderilmesini isteyebilir.

Sözleşmeden hükümsüzlüğünden doğan dunsuz zararın temini: Aksine bir hüküm bulunmadıkça, alocateli sözleşmeden hükümsüz kalması sebebiyle ürettiği dunsuz zararın giderilmesini isteyebilir.

dunsuz zarar → sözleşmeden geçerliliğine veya hüküm depuracığına güvenden doğan zarardır. (örn: sözleşme masrafları, kredi faizi, dava masrafları vs)

**Borca gıbrilikten doğan sorumluluk ile
hakiriz fiil sorumluluğunun gıbrilik**

88

Böyle bir durumda zarar gören, sorumluluk
sebeplerinden diğdigine dayanarak zararın
tazminini talep edebilir.

Esa itibarıyla borca gıbrilik hükümleri,
zarar görenin dala lehinedir =

1. Hakiriz fiil sorumluluğunda 1000 gıbrilik
zarar görene aittir.

2. Borca gıbrilik sorumluluğunda borçlu, ifa
görmesinin sebep olduğu zarardan da sorumludur.

3. Hakiriz fiil sorumluluğunda 10 gıbrilik zarar
sine bulunmakta birlikte zarar zarar sine
zarar görenin, zarar gördüğünün ayrıntılı
tariften itibaren 2 gıbrilik.

4. Sözleşme gıbrilikten doğan sorumlulukta
zarar zarar kadar olarak 10 gıbrilik.

69

CULPA IN CONTRAHENDO

- Sözleşme görüşmelerindeki kusurden dolayı sorumluluk, temelde dürüstlük kuralına dayanır
- Zarar etkilikten doğan sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır

Borçların Sona Erme Sebepleri

- İfa
- İfanın imkansızlığı
- İbra
- Takas
- Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi
- Yenileme
- Zaman aşımı

[İbra]

Alacaklının, borcu ifa edilmeliği halinde borçluya borçtan -kürsen- veya teminen -kurtarmasıdır.

- Alacaklı - borçlu arasında yapılan iki taraflı bir tasarruflı işlemidir.
- Kurul olarak geçerlik şartına bağlı değildir.
- İbra vadi → borçlandırıcı işlemidir ve bağzileme şeklinde yapılmışsa adı yazılı ekle tabidir.

20

Takas Hukuk sahibine ifaden karınma hakkı değil, tek taraflı beyanla karılık borçları sana erdirme hakkıdır. Yenileme borçları.

Zararlar

* Birbirlerine karı, bir miktar para ödemek veya edimi yerine getirmek borcu altında olanlar arasında söz konusu dur. (öde?)

* Kural olarak sadece konuyu aynı anısten olan alacaklar takas edilebilir.

→ muaccel borçlar takas edilebilirler. Muaccel olmayan borçlar ifa edilebilir olan borç da karı taraflı muaccel alacağı ile takas edilebilir.

Yenileme Yeni bir borç kumak suretiyle, eski borcun ifa edilmemesi sona erdirilmesidir.

Yeni alacak için id gillik yeni bir zamanadını verir.

Yenileme niyetinin tarafların yaptığı anlaşmadan önce anlaşılması gerekir. Anlaşma anlaşılmıyorsa eski borç devam eder.

(21)
Alacaklı ve borçlu
sıfatlarının birleşmesi Alacaklı ve borçlu
sıfatları aynı kişiye birlleşir, borç
sana erer. (örn miras, serket birlleşmesi)

Üçüncü kişinin hakları, bundan etkilenmez.

Birleşme, geçmişte etkili olarak ortaya çıkarsa,
borç telden çıkarılır (örn miras reddi)

Zamanaşımı Belli bir sürenin geçmesi ve
borcunun, borcun ifa edilmemesi hakkına
sahip olmasıdır.

Zamanaşımı süresi, alacak hakları içindir.

Zamanaşımına karşı borç sana ermez,
talep ve dava edilebilir. Sadece borcunun
kavuma hakkı vardır.

Kavuma hakkı bir defadır, zaman alınmaz.
Defa: haklar, mahkeme dışında da kullanılabilir

Borçlu, zamanaşımına karşı borcu ifa edebilir.
Hataen de ifa etse geri alınmaz.

Zamanaşımı süresi bütün alacaklar için 10 yıl
Tbk 147 alacakları için 5 yıl (örn kira)

→ Zamanaşımı iptidialden sonra defa hakkından
feragat edilebilir. 10 yıl için.

(32)

- * Zamanı, süresi, abcağı muaccel olduğu zamandan itibaren işlemeye başlar.
- * Bölünme günü hesaba tatılmaz.
- * Sen gün hak kullanımdasın senince zamanı gerçekleşir olur.

→ Mirasta resme defter tutulması devan ettiği sürece zamanı işlemeye

Zamanın kesilmesi: Belirli sebeplerin varlığı halinde zamanı kesilir, sonra yeni bakiye başlar.

Zamanın kesen sebepler =

1. Borçlunun borcu kabul etmesi; bir miktar para, teminat sağlanması

2. Abcağının haklarını talep etmesi (dava, tahvil)

3. Dava ve def'i sonucu kesinleşirse, kararla birlikte

4. Zamanı vcr'a tahvil sonucu kesinleşirse her bir vcr'a işlemiyle birlikte

İflas masasına başvurma sonucu kesinleşirse, iflas hukukuna göre, abcağı yarıdan talep edilebileceği ana kadar.

5. Dava ve tahvil düzenlenmeden itibaren 20 yıl <

(33)

Üçüncü kişinin edimini taahhüt (Aidni vâkfe)

Bir sözleşmedir ve borçludurcu işlemidir.

Taahhüt edilen edim, borçlu tarafından değil, üçüncü bir kişi tarafından yerine getirilecek.

* Borçlu üçüncü kişinin edimini garanti eder.

2 Taahhütte bulunanın borcu, doğan zararın tazmin etmektir.

→ özel bir geçerlilik sebebi öngörülmemiştir.

→ Taahhütte bulunanın alacağı, üçüncü kişinin edimini yerine getirmemesi ve zararın doğmasından itibaren 10 yılda zaman aşımına uğrar.

(21)

Üçüncü Tarafların Sorumluluğu

Herhangi bir borç ilişkisinde edimlerden birinin, üçüncü bir kişiye ifa edileceğidir.

Taraflardan biri, sözleşmenin tarafı olmayan üçüncü bir kişiye bir edim bulundurma taahhüt eder.

Sözleşmeden doğan hakky taahhüt ettiklere aittir.

Tamirat talebinin kapsamına hem taahhüt ettiklerin hem üçüncü kişilerin zararları girer.

Müteselsil Sorumluluk

Bir kimse için birden fazla borçlu olarak vardır. Birden fazla borçlu var. Her birisi ayrı ayrı borç ilişkisi var ama bu borç ilişkileri birbirine bağımlıdır.

→ Tarafların anlaşmasına veya karardan doğabilir.

→ Bu kimse ilişkisi olanmayı iddia eden taraf ispat yükü altındadır.

(Ticari işlerde karara olarak müteselsil sorumluluk vardır)

→ mevcut bir borca katılım yoluyla da doğabilir

85

1) Borçlulardan her biri, alacaklıya karşı borun tamamından sorumludur.

2) Alacaklı, hepsinden veya birinden -bir kaçından, borun tamamını / bir kısmını isteyebilir.

3) Borçlulardan birinin borcu sana önce, sana önce borcu miktarınca diğer borçlular da sana önce.

4) Diğer borçlulara rucu etme hakkına sahip olan borçlu, alacaklıyı tetmin ettiği anda alacaklının haklarına halef olur.

5) Borçlulardan birine karşı zamanaşımın kesilmesi, diğerlerine karşı da kesilmiş sayılır.

Zamanaşımının müteselsil borçlulardan biri için durması, diğerlerini etkilemez.

6) Alacaklı, borçlulardan birine karşı temerrüde düşerse, diğerlerine karşı da temerrüde düşmüş olur.

* Müteselsil borçlular, alacaklıya karşı defii ve ihtlraz ileri sürerler. Borçlulardan her birinin bütün borçlular için ortak sorumlu yapması sorumluluktur.

(96)

Müteseelsil Alacaklılık

Bir kişinin birden fazla kişiye borcu vardır.
Birden fazla alacaklı vardır.

* Borcunun her bir alacaklı ile ayrı bir bors ilişkisi vardır fakat bu bors ilişkileri birbirlerine bağımlıdır =

1) müteseelsil alacaklılardan her biri, borcun tamamının ifasını borçludan isteyebilir.

(Elbette ile alacaklılara birlikte ifa isteyebilirler)

2) müteseelsil alacaklılardan birine yapılan ifa, borcuna bütün alacaklılara karşı borcundan kurtarır.

* Bölünemeyen edimde → borc alacaklılara, birlikte ifa edilmek gerekir.

• Müteseelsil alacaklılık, tarafların anlaşma veya da kanundan doğar.

• Alacaklılardan her biri, ancak kendi alacağına tasarruf edebilir, mesela borcunu ifa edebilir.

• Aksi kararlaştırılmadıkça ya da anlaşılmadıkça, alacaklılardan her birinin edim üzerindeki hakkı eşittir.

(97)

Koşula Bağlı Borçlar

Koşul → gelecekte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği şüpheli olan olgudur.

Tarafların borç ilişkisinin, gelecekte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği şüpheli bir olgunun gerçekleşmesine veya gerçekleşmemesine bağlanarak halinde koşula bağlı borç söz konusudur.

Tarafların değil de kanunun aradığı olgular ise → yasal koşul (kanuni şart)

→ Gerçekleşeceği kesin bir olgu ise, koşul değil yade söz konusudur.

* Tmk S genel olarak her türlü işlem koşula bağlanabilir. (Bazı işlemler niteliği gereği koşula bağlanamazlar: evlenme, tenime, mirasın reddi vb)

* Kanuna veya ehleke gibi bir ağıla, koşul olarak tayin edilmiyorsa o koşula bağlı olan borç ilişkisi veya menfaati borç geçersizdir.

* Koşul rükunsuzsa, gerçekleşmişi koşula bağlı borç ilişkisi veya menfaati borç geçersiz olur.

(98)

* Zorunlu kabul imkunsuzsa, hukuki işlem
kösulsüz yapılabilir gibi hüküm doğurur.
Ancak bilmeyen japon torat, duvara göre
sanki yola hükümlerine dayanarak işlemi
iptal edebilir.

* Anlam ve rahatlık edici kösule bağlı
barlar kurul olarak geçerlidir.

* Kösulun gerçekleşmesine dikkatli tutulursa
ayrı şekilde engel olursa, kösul gerçekleşmesi
söylenir.

* Kösulun gerçekleşmesi ayrı şekilde
söylenirse, kösul gerçekleşmesini söylenir.

* Toratlar başka türlü anlamıyla, kösulun
gerçekleşmesi ile ilgili olarak
(ex nunc) hüküm doğurur. Tori kösulun
gerçekleştiği on hüküm ifade eder.

* Toratlar kösulun geçmesi etkili (ex tunc)
olmasını kararlaştırabilirler.

* Gelecekte kösul gerçekleşene kadar, alacaklı
borcun ifasını talep etmez, zamanasını beklener.
* Alacaklı kösule bağlı alacağını dernebilir,
borcuna itiraz edebilir, o alacak için rehlin veya
kefalet kabul edebilir.

(99)

• Kösula bağı alacaga ilişkin tasarruflar istemleri, kösulun gercekleştigi anda hüküm doğurur.

• Kösul gercekleşmeden avıl dönemin açılması veya takbiri yapılması mümkün değildir.

↳ Alacagi, borulu iflas etliğinde, henüz başlamamış olan kösula bağı alacagını iflas masasına koydurtirebilir.

• Borucu kösulun gercekleşmesiyle birlikte kösula bağı boru ilişkisi veya menfaati boru artık hüküm ifade etmez.

Baglama Parası Sözleşme yapılırken delil olarak verilen para. (örn kapara)
Aksiine hüküm yoksa, esas alacaktan düşülür.

Cayma Parası Taraflara sözleşmeden dönme yetkisi verir. Sözleşmeden dönülmesinde cayma parası, alacaga mahsup edilir.

Ücret kesintisi Bir hizmet ilişkisinde, ücretin bir kısmının sözleşmeye göre alınmasına denir.

Yeni TBK'da bu düzelmeye yer verilmemiştir.

62

Ceza Koculu (Cezai Sert)

Asıl borca ilişkin ilave bir anlamadır.
Sözleşmenin konunun dışı olduğu geçerlilik
setine tabidir.

Borcunu, borcun hiç veya kısmı gibi ifa
edilmemesi halinde, alacaklıya karşı bir edimi
yenne getireceğini taahhüt eder.

Sözleşme cezası, geciktirici koşula bağlı
bir edimdir.

→ Tazminat miktarı da önceden belirlenebilir.

Sözleşmeden doğan ceza, sözleşme cezasından
farklıdır. Dönerin haksız bir sebebe
dayanması halinde, döner ceza istenemez.

Asıl borca geçerse, bu ceza da geçerlidir.

Asıl borç sona erdiği takdirde, sözleşme
cezası da sona erer.

Asıl alacak zamanına uğrayınca ceza da yorar.

Ceza koculunun imkunsalması, asıl borcu etkilemez.

Cezayı taraflar serbestçe belirleyebilir,
ancak dikkatli haksızlıktan kaçınılmalıdır.

Alacaklı hiç tazara uğramamış olsa bile, kocul
gerçekleştirince cezanın ifası gerekir.

(101)

Sözleşmenin Devri

Sözleşmenin devralan, devreden ve sözleşmede kalan arasında yapılan bir anlaşmayla olur.

Üç tarafı var, temelde tasarruf işlemi.

Bu sözleşmenin geçerliliği, devredilen sözleşmenin şekline bağlıdır.

Devralan ve devreden arasında iki taraflı olarak da gerçekleştirilir. Ancak bunun için, kalan taraf önceden izin veya sonradan onay vermiş olmalıdır. (izin/onay şekle tabi değil)

Alacağın Devri

Alacağın üçüncü bir kişiye geçirilmesidir.

Alacağı devreden ile üçüncü kişi arasında akdedilen iki taraflı bir tasarruf işlemiyle gerçekleşir.

Tarafların, alacağın devrini destekleyen olmaları varsa, bu alacağın tasarruf yetkisini kaldırır, alacağı devralana itilal etmez.

Davir yazısının, alacağı devralan bakımından devran edip etmediği, borcunun olmasına bağlıdır.

Alacağın devri sözü verme, bir borçlandırıcı işlemdir, önsözleme değil.

(102)

2 Alacağın devri bir miktar para karşılığı tasfiye edilmişse → satış sözleşmesi,

karşılıksız vakt edilmişse → bağışlama sözleşmesi niteliğindedir. (adi satış olmalı)

Alacağı devreden garanti sorumluluğunun kapsamı =

1) Alacağı devreden, devir karşılığı elde ettiği edim ve faizi

2) Devir masrafları

3) Alacağı devralan, borçluya borz alacağı elde etmek için yaptığı, sonuçsuz kalan girişimlerin yol açtığı giderler

4) Alacağı devreden, kusursuzluğunu spat etmedikçe alacağı devralanın ürettiği zarar

* Alacağı devreden veya devralan, devir sözleşmesini borçluya bildirmelidir.

↳ Bu bildirim bilgi amaçlıdır, zekle tabi değildir

(103)

di

Borcun üstlenilmesi (Borcun nakli)

Borcun, borç ilişkisinin taraflı değişiminden
oluşturulan bir kızıya geçirilmesidir. (borcun dış üstlenilmesi)

Borcun üstlenen ile alacaklı arasında yapılan
dış üstlenme sözleşmesi ile gerçekleşir.

Borçlunun murefakati aramam

Tasarruf işlemidir. Borcun üstlenen
baleminden borçlandırıcı ile münden

Sebebe bağlı değildir.

Kural olarak zekle tabi bir sözleşme değil.

Borcun iç üstlenilmesi (borcun kurtarma tasahhüdü)

Borçlu ile onu borcun kurtaracak kişi
arasında yapılan bir borçlandırıcı işlemidir.

Borçlunun borcun kurtarılması =

+ ya tasahhütte bulunan borcun kurtarılması ifa
+ ya da borcun tasahhütte bulunan kızıya
nakli ile yeni tasahhütte bulunan ile
alacaklı arasında yapılacak bir tasarruf
işlemi (borcun dış üstlenmesi) ile gerçekleşir.

Borcun kurtarma tasahhüdü de kural
olarak herhangi bir geçerlilik sebebi tabi
değildir.

(121)

2 Kararlıksız olarak yapılan tasarrufların geçerliliği, adı yazılı şekilde yapılmış olmalarına bağlıdır.

2 Tasarrufla ilzkinse resmi şekle girer.

Borçun nakli, borcunun değişmesi sonucu doğurur. Doğmuş caza borçlu borcu, işlemiş ve işleyecek farz borçları yeni borçluya geçer. Eski borçlu tarafından verilen güvenceler devam eder.

Fakot derredlen borç, için icra-i kâ'iller nehin vermez, kefil olmuş ise, bu güvencelerin devamı, güvence veren yalınca kâ'illerin borçun nakline yazılı olarak ri'za göstermiş olmalarına bağlıdır.

İhtiraz ve def'i hakları, yeni borçluya geçer.

Borçun nakli geçerse, borç inkılal etmez ve eski borçlu, borçlu kalmaya devam eder.